

**Izvješća o radu Matice hrvatske
za 2025. godinu**

Popis izvješća o radu Matice hrvatske za 2025. godinu:

1. Stoljeća hrvatske književnosti

priredio Božidar Petrač, voditelj biblioteke SHK

2. Nakladništvo MH

priredio Luka Šeput, glavni urednik

3. Hrvatska revija

priredila Mirjana Polić Bobić, glavna urednica

4. Kolo

priredio Stipe Kutleša, glavni urednik

5. Vijenac

priredio Goran Galić, glavni urednik

6. Prirodoslovlje

Priredila Barbara Bulat, glavna urednica

7. Tajništvo za ogranke MH

priredili Mihovil Antić, tajnik, i Danijel Hrgić, pomoćnik tajnika

8. Tajništvo za odjele MH

priredio Mirko Cvjetko, tajnik

9. Ured komunikacija i medija

priredila Jelena Gazivoda, voditeljica

10. Služba prodaje i marketinga MH

priredila Valentina Zelenika, voditeljica

11. Nadzorni odbor MH

priredio Ivica Vuletić, predsjednik

12. Časni sud MH

priredio Franjo Husinec, predsjednik

Izvještaj o radu u okviru Matičine edicije Stoljeća hrvatske književnosti za 2025.

U ediciji Stoljeća hrvatske književnosti tijekom 2025. objavljene su sljedeće knjige:

Milutin Cihlar Nehajev, *Izabrana djela II*. Priredio Ivica Matičević. Urednik knjige br. 160 Krešimir Nemec. Matica hrvatska, Zagreb, 2025.

Julije Benešić, *Izabrana djela*. Priredila Tea Rogić Musa. Urednik knjige br. 161 Krešimir Nemec. Matica hrvatska, Zagreb, 2025.

Enver Čolaković, *Izabrana djela*. Priredio Božidar Petrač. Urednik knjige br. 162 Krešimir Nemec. Matica hrvatska, Zagreb, 2025.

Ivan Kušan, *Izabrana djela*. Priredila Dubravka Zima. Urednica knjige br. 163 Evelina Rudan. Matica hrvatska, Zagreb, 2025.

Voditelj Božidar Petrač

Izvješće Odjela za nakladništvo Matice hrvatske za 2025. godinu

Matica hrvatska najstariji je te jedan od najuglednijih nakladnika knjiga i časopisa u Hrvatskoj. Svoj ugled i prestiž na domaćem izdavačkom tržištu ponajprije duguje vrhunskim izdanjima iz područja humanističkih znanosti – filologije, historiografije, filozofije, teorije i povijesti književnosti, muzikologije, povijesti umjetnosti i etnologije – koja se odlikuju visokom znanstvenom razinom i iznimnim estetskim oblikovanjem. Osobito mjesto u Matičinu izdavačkom programu zauzimaju i prijevodi kanonskih djela svjetske književnosti, među kojima su djela Williama Shakespearea, Dantea Alighierija, Françoisisa Rabelaisa, Johanna Wolfganga Goethea, Torquata Tassa, Gustava Flauberta, Rainera Marie Rilkea, Sergeja Jesenjina, Thomasa Manna i mnogih drugih.

Jednako važan segment Matičina izdavaštva čini sustavno objavljivanje djela kanonskih autora hrvatske književnosti, ponajprije u uglednoj ediciji *Stoljeća hrvatske književnosti*, ali i u drugim knjižničnim nizovima.

Uz akademsku literaturu i književnu baštinu, Matica hrvatska osobitu pozornost posvećuje suvremenom književnom stvaralaštvu. Kontinuirano objavljuje zbirke suvremenih hrvatskih pjesnika, među kojima su Luko Paljetak, Ivan Rogić Nehajev, Gordana Benić, Nikica Petrak, Borben Vladović i Zvonimir Balog. Posljednjih godina u većoj mjeri objavljuje i romane te zbirke kratkih priča suvremenih hrvatskih prozaika, poput Ratka Cvetnića, Pavla Pavličića, Ive Brešana, Ivana Kušana, Ranka Matasovića, Veljka Barbierija i Helene Peričić. Uz to, Matica postojano izdaje knjige eseja, putopisa i književne kritike (Nives Opačić, Mladen Klemenčić, Krešimir Bagić, Davor Šalat), čime sustavno njeguje književne vrste koje su, zbog svoje niske komercijalne isplativosti, u izdavačkoj praksi često zanemarene.

U 2025. godini Matica hrvatska trima je izdanjima obilježila 1100. obljetnicu Hrvatskoga kraljevstva. Početkom godine objavljeno je faksimilno izdanje povijesne tragedije Stjepana Miletića *Tomislav, prvi kralj Hrvata*, s pogovorom akademika Krešimira Nemeca. U istom nizu objavljeno je i faksimilno izdanje glasovite zbirke *Hrvatski kraljevi* Vladimira Nazora s instruktivnim pogovorom Božidara Petrača, u kojemu zbirku sagledava u njezinu povijesnom kontekstu. Ovim dvjema knjigama željelo se podsjetiti na isprepletenost književnosti i nacionalne ideologije koja je odlikovala hrvatsko društvo i kulturu u prvim godinama 20. stoljeća. U drugoj polovici godine objavljena je knjiga na engleskom jeziku *Tomislav, Croatia's First King* (urednica Mirjana Polić Bobić), u kojoj je okupljeno četrnaest studija koje detaljno opisuju kralja Tomislava i njegovo doba. Objavljivanjem ove knjige na engleskom jeziku nastojalo se međunarodnu znanstvenu javnost upoznati s manje poznatim

aspektima Tomislavova života, djelovanja i njegove uloge u hrvatskom nacionalnom pamćenju.

Matica hrvatska u prethodnoj je godini započela i novi knjižnični niz *Biografija*, u kojemu će se objavljivati biografije uglednih hrvatskih i stranih književnika te političkih i kulturnih djelatnika. Niz je otvoren knjigom Slobodana Prosperova Novaka *Vlado Gotovac – život i djelo*, a u sljedećoj godini bit će nastavljen opsežnom i studioznom biografijom češkoga književnika i državnika Václava Havela.

U području prijevoda svjetskih književnih klasika Matica hrvatska objavila je povijesnu tragediju *Eduard Drugi* znamenitoga engleskog elizabetinskoga dramatičara Christophera Marlowea. Od izdanja hrvatskih kanonskih autora osobito se ističe vrijedno izdanje latinskih pjesama dubrovačkoga humanističkoga pjesnika Ilije Crijevića, u prijevodu Zrinke Blažević i Bojana Marottija.

Publicistička i esejistička izdanja u 2025. godini pobudila su veliko zanimanje čitatelja. Najveći interes izazvala je knjiga putopisa Nives Opačić *Po Hrvatskoj skokovito*, zatim knjiga feljtona Mladena Klemenčića *Zagrebački štikleci* te memoarska knjiga *Priče iz moje davnine* Ranka Novaka, sina znamenitoga hrvatskoga književnika Slobodana Novaka. Pozornost medija i publike privukla je i knjiga izabranih pjesama ugledne i višestruko nagrađivane pjesnikinje Gordane Benić *Zvezdana vrata: poetski diptih*. Krajem godine objavljen je i roman suvremenoga albanskog autora Stefana Çapalikua *Svatko poludi na svoj način*, u kojem se iz dječjačke perspektive prikazuju djetinjstvo i odrastanje u katoličkoj obitelji u Skadru tijekom dvaju desetljeća komunističke vladavine pod diktaturom Envera Hoxhe.

U znanstvenom dijelu nakladničkoga programa osobito se ističu dva izdanja. Prvo je monografija *Ivan Trnski: neimar 19. stoljeća* književne povjesničarke Katice Čorkalo Jemrić, u kojoj se sustavno analizira Trnskijev razvedeni književni opus te prate ključne etape njegova životnog i kulturnog djelovanja. Drugo je iznimno važan prijevod *Kritike čistoga uma* Immanuela Kanta (prev. Josip Talanga), jednoga od temeljnih i najutjecajnijih djela u povijesti filozofije, koji potvrđuje da se suvremena hrvatska filozofska terminologija i prevoditeljska praksa mogu uspješno nositi s najzahtjevnijim misaonim tekstovima.

Krajem godine za tisak je pripremljena monografija *Stanovništvo u Hrvatskoj kroz stoljeća* istaknutoga stručnjaka i akademika Anđelka Akrapa, posvećena povijesti hrvatske demografije. U ovoj opsežnoj i znanstveno utemeljenoj knjizi sustavno se prikazuje kretanje stanovništva na prostoru Hrvatske od najranijih povijesnih razdoblja do suvremenoga doba. Riječ je o prvorazrednom znanstvenom ostvarenju koje svjedoči o autorovu dubokom

poznavanju povijesti, ekonomije i demografije te donosi cjelovitu demografsku i povijesnu sintezu kakvu hrvatska znanost i kultura dosad nisu imale.

Na kraju valja posebno istaknuti izdanje objavljeno u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske u Grudama: *Antun Branko Šimić: Preobraženja glasova – Izabrane pjesme u prijevodima na svjetske jezike*. Riječ je o osebujnom i originalnom izdanju u kojem je deset antologijskih pjesama Antuna Branka Šimića prevedeno na osamnaest svjetskih jezika. Ovo će izdanje nedvojbeno pridonijeti većoj međunarodnoj vidljivosti i recepciji jednoga od ključnih hrvatskih modernističkih pjesnika izvan granica hrvatskoga kulturnog prostora.

U nastavku se donosi popis izdanja objavljenih u 2025. godini, s pripadajućim iznosima dodijeljenih novčanih potpora i nazivima biblioteka.

1. Christopher Marlowe: *Eduard Drugi* (preveo Mate Maras)

- biblioteka Personae
- potpora Ministarstva kulture i medija: 2.000,00 €
- potpora Grada Zagreba: 2.000,00 €

2. Ilija Crijević: *Pjesme: knjige IV.–VII.* (prev. Zrinka Blažević, prir. Bojan Marotti i Zrinka Blažević)

- biblioteka Posebna izdanja
- potpora Ministarstva kulture i medija: 1.500,00 €
- potpora Zaklade Adris: 4.645,00 €

3. Stjepan Miletić: *Tomislav, prvi kralj Hrvata*. Faksimilno izdanje u povodu 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (ur. Cvijeta Pavlović, pogovor Krešimir Nemec)

- biblioteka Posebna izdanja
- potpora Ministarstva kulture i medija: 3.000,00 €

4. Vladimir Nazor: *Hrvatski kraljevi*. Faksimilno izdanje u povodu 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (ur. Cvijeta Pavlović, pogovor Božidar Petrač)

- biblioteka Posebna izdanja
- potpora Ministarstva kulture i medija: 2.500,00 €

5. Slobodan Prosperov Novak: *Vlado Gotovac: život i djela*

- biblioteka Biografija
- potpora Ministarstva kulture i medija: 3.000,00 €

6. Eugen Fink: *Bit obrazovanja* (preveo Damir Barbarić)
 - biblioteka Parnas
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 1.500,00 €
7. Gordana Benić: *Zvezdana vrata: poetski diptih 2007–2022.* (pogovor Luko Paljetak)
 - biblioteka Hrvatski pjesnici
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 3.000,00 €
 - potpora Grada Zagreba: 1.700,00 €
8. Nives Opačić: *Po Hrvatskoj skokovito*
 - biblioteka Posebna izdanja
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 3.000,00 €
 - potpora Grada Zagreba: 2.000,00 €
9. Mladen Klemenčić: *Zagrebački štikleci*
 - biblioteka Kratki rezovi
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 2.300,00 €
10. Ranko Novak: *Priče iz moje davnine*
 - biblioteka Posebna izdanja
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 4.000,00 €
11. Antun Branko Šimić: *Preobraženje glasova: izabrane pjesme u prijevodima na svjetske jezike* (s predgovorima Damira Zorića i fra Ante Marića)
 - Suizdanje s Ogrankom Matice hrvatske u Grudama i Općinom Grude
12. Nina Aleksandrov Pogačnik: *Iznalaženje oblika: Metodološki obzori povjesničara hrvatske književnosti* (prir. Tomislav Brlek)
 - biblioteka Theoria
 - potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih: 3.056,00 €
13. Immanuel Kant: *Kritika čistoga uma* (preveo Josip Talanga)
 - biblioteka Izabrana djela Immanuela Kanta
 - potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih: 2.588,00 €
14. Toma Podrug: *Pjesme: izbor* (pogovor Davor Šalat)
 - biblioteka Podzvizd
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 2.000,00 €

15. Helena Peričić Herenda: *Zaštićene vrste*
- biblioteka Koloplet hrvatske proze
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 2.000,00 €
 - potpora Grada Zagreba: 2.000,00 €
16. Katica Čorkalo Jemrić: *Ivan Trnski: neimar 19. stoljeća*
- biblioteka Tragovi
 - potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih: 3.849,00 €
17. Cvijeta Pavlović, Sani Sardelić i Zrinka Stahuljak (ur.): *Marko Polo i prostori književnosti: zbornik radova*
- biblioteka Komparativna povijest hrvatske književnosti
 - suizdanje s Gradskim muzejom Korčula
 - potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih: 2.181,00 €
 - donacija Gradskoga muzeja Korčula: 3.000,00 €
18. Mirjana Polić Bobić (ur.): *Tomislav, Croatia's First King*
- biblioteka Signa Croatica
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 10.000,00 €
19. Vladimir Nazor: *Izabrane pjesme*. Drugo izdanje (priredio Zoran Kravar)
- biblioteka Parnas
20. Stefan Čapaliku: *Svatko poludi na svoj način* (prev. Jeton Fejza)
- biblioteka Koloplet svjetske proze
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 2.600,00 €
 - potpora Grada Zagreba: 2.000,00 €
21. Stjepan Šešelj: *Vode koje me okružuju: sabrane pjesme* (pogovor Ivan Rogić Nehajev) [u tisku]
- biblioteka Podzvizd
 - potpora Ministarstva kulture i medija: 1.000,00 €
22. Anđelko Akrap: *Stanovništvo u Hrvatskoj kroz stoljeća* [u tisku]
- biblioteka Posebna izdanja
 - potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih: 7.153,00 €

Kadrovska pitanja

Tijekom cijele 2025. godine Marina Maričić, koordinatorka Odjela za nakladništvo, koristila je roditeljski dopust. Uzimajući u obzir financijske okolnosti, u dogovoru s Predsjedništvom

Matice hrvatske nije angažirana privremena zamjena za vrijeme njezine odsutnosti, nego je dio njezinih radnih obveza preuzela izvršna urednica Romana Horvat. Povratak kolegice Marine Maričić na posao očekuje se krajem veljače 2026. godine.

U Zagrebu 30. prosinca 2025.

dr. sc. Luka Šeput
glavni urednik Matice hrvatske

Mirjana Polić Bobić

Glavna urednica časopisa *Hrvatska revija*

Izvješće o časopisu *Hrvatska revija* za 2025. godinu

U godini 2025. objavljena su 4 broja časopisa, i to u travnju, srpnju, listopadu i prosincu 2025. godine. Brojevi imaju između 64 i 80 stranica formata 22 x 30 cm. Ilustracije u prosjeku obuhvaćaju 1/6 prostora u odnosu na tekst na ukupnom broju stranica, ali taj omjer je u u godini 2025. varirao u skladu s potrebom za ilustracijom, tj. u skladu s temom i naravi svakog pojedinog priloga, a posebno tema broja. Kao i prethodnih godina, uredništvo je radilo u sastavu Dino Milinović i Tomislav Galović, urednici, i Mirjana Polić Bobić, glavna urednica.

Naslov teme broja 1/2025. bio je „Tomislavova godina“. Naime, prethodni broj *Hrvatske revije*, 4/2024., bio je u cijelosti posvećen 1100. obljetnici hrvatskoga kralja Tomislava o kojoj je 13 stručnjaka za temu i razdoblje napisalo radove temeljene na vlastitim istraživanjima. Od priloga koji su zbog dužine ili zbog datuma predaje preostali, uredništvo je u broju 1/2025. napravilo „dodatnu“ temu broja: predstavljena je tema kralja Tomislava u dramskom stvaralaštvu (Boris Senker), najnoviji arheološki nalazi drevnog sjedišta Trpimirovića (Radoslav Bužančić) i kronologija hrvatske kneževine i kraljevstva do 1102. godine (Tomislav Galović).

1100-ta obljetnica kralja Tomislava protekla se i na druge rubrike u istom broju: u stalnoj rubrici *Descriptio Croatiae* objavljena je studija o Klisu od njegovih početaka do danas (Joško Belamarić), a opširno je prikazana i izložba u Etnografskom muzeju u Zagrebu „Duvno polje, hrvatsko prijestolje“ (Katarina Bušić). Osim Klisa, u rubrici *Descriptio Croatiae* objavili smo i opsežni prikaz Škripa, najstarijeg naselja na otoku Braču (Josip Vrandečić). Mladen Klemenčić je u rubrici Nepoznata Europa prikazao obližnje nam, a slabo poznate krajeve između Trsta i Venecije, iz očista njihove povijesne povezanosti s Hrvatskom. U rubrici Baština Marito Mihovil Letica piše o stotoj obljetnici knjigovežnice Hrkač-Danilović, Igor Loinjak o slikarstvu Vladimira Pandžića, a Damir Zorić u povodu objavljivanja knjige *Mi izbjeglice* bivšeg rektora Sveučilišta u Zagrebu Stjepana Horvata piše o Horvatovim razmišljanjima u izbjeglištvu o budućnosti Hrvata i Hrvatske. U rubrici Prikazi knjiga, glazbenih i likovnih priredaba prikazuju se knjige Ivana Brlić Mažuranić u svjetlu kritike Ivana Stipića (Berislav Majhut), Peta knjiga *Velike geografije Hrvatske*, gl. ur. Damir

Magaš (Josip Faričić), *Hrvatski nacionalni simboli. Postanak, razvoj, uporaba i kontroverze* Marija Jareba (Hrvoje Kekez), *Istražitelj – demoni balkanskog rata i svjetska pravda* Vladimira Džure (Albert Bing) i *Povijest zdravstva u Križevcima* Franje Husinca (Stella Fatović-Ferenčić).

Tema broja 2/2025. bila je također aktualna, ali i usko vezana za djelovanje Matice hrvatske na nacionalnoj razini: Zakon o hrvatskom jeziku i jezična politika u Republici Hrvatskoj. Gost-urednik Marko Tadić, predsjednik Vijeća za hrvatski jezik, objavio je opsežni uvodni tekst o Zakonu o hrvatskom jeziku i jezičnoj politici u nas, te o radu Vijeća. Stjepan Damjanović pridonio je s „nešto napomena“ o Zakonu o službenoj i javnoj uporabi hrvatskog jezika, tekst Mislava Ježića naslovljen je „Hrvatski jezik i Zakon o hrvatskome jeziku“, a Vlatka Štimac Ljubas pisala je o brizi o nazivlju kao dijelu Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike.

U rubrici „Književna baština“ Vinko Kovačić pisao je o riječima dalmatoromanskoga podrijetla u Marulićevim djelima, dakle, o veoma rijetko spominjanu aspektu Marulićeva stvaralaštva. U povodu dvadesete obljetnice smrti Slavena Barišića njegova se znanstvenog djela, rada za dobrobit Hrvatske u znanosti i visokom obrazovanju i prijateljstva sjećá Ivan Rogić. U rubrici *Neobjavljena hrvatska književnost* objavljena je izvrsna kratka priča Miroslava Pelikana *Zima*. Prikazi knjiga, glazbenih i likovnih priredaba posebno je bogata rubrika u tome broju: u 6 priloga govori se o važnim izdanjima: *Leksikon utvrda Hrvatske*, ur. Krešimir Rogin (Ljubica Josić), *Preci, potomci, prestiž* Maje Žvorc (Danko Šourek), *Ruđer Bošković: znanstvenik, književnik i diplomat* Stipe Kutleše (Marito Mihovil Letica), *Filozofijsko djelo Gjura Arnolda* ur. Berislava Podruga (Stipe Kutleša), *Povijest zbirki sadrenih odljeva antičke skulpture Gliptoteke HAZU* Magdalene Getaldić (Jasna Jeličić), te o zbirci kamenih skulptura na otvorenom Ljube Dekarine (Vladimir Goss).

Povod za temu broja 3/2025. sto pedeseta je obljetnica modernog, tj obnovljenog Sveučilišta u Zagrebu (1874.) na koju je uredništvo *Hrvatske revije* odlučilo podsjetiti temom iz života Sveučilišta danas i iz pera mlađih generacija njegovih nastavnika iz različitih znanstvenih područja i disciplina. Profesori Damir Stanzer, Ivan Obadić, Luka Perušić i Fran Ljudevit Ježić predstavili su reformske zahvate u sustav znanosti i visokog obrazovanja u zadnjih pet godina i njihov utjecaj na daljnji razvoj sustava i samog znanstveno-istraživačkog rada te vlastitu viziju mogućeg razvoja sustava. Marko Gjidara napisao je *In memoriam* za Nevena Šimca. U rubrici *Obljetnice* Ante Nazor objavio je, u povodu tridesete obljetnice Vojno-redarstvene operacije Oluja, prvi dio studije „Političke, diplomatske i vojne okolnosti uoči i nakon Oluje“, a Dubravka Brezak Stamać predstavila izložbu u NSK u povodu 125.

obljetnice Društva hrvatskih književnika. U rubrici *Neobjavljena hrvatska književnost* Ivan Rogić predstavlja Jerka Rošina čiju pripovijetku „Da mi je biti moje žene pas“ objavljujemo u toj rubrici. U rubrici *Nepoznata Europa* Mladen Klemenčić nastavlja malu seriju o susjednim državama prilogom „Bergamo – dva grada u jednome“. I u ovom broju uredništvo je nastavilo podsjećati na 1100. obljetnicu kralja Tomislava tekstom o suvremenom Tomislavgradu: „Duvno moje, Tomislavov grade“ Maje Demo Tabak. Prikazana su i dva nova izdanja: *Spomenica* Ljubomira Cote ocu, kiparu Frani Coti (jednome od hrvatskih kipara koji su 1925. godine izradili najljepša djela u povodu 1000. obljetnice Hrvatskoga kraljevstva) iz pera Jerka Rošina te novi hrvatski prijevod *Božanstvene komedije* Božidara Petrača iz pera Vinka Grubišića.

Temom broja 4/2025. *Hrvatska revija* se još jednom vratila 1100. obljetnici Hrvatskoga Kraljevstva. Bogato opremljena fotografijama najvažnijih eksponata izložbe „U početku bijaše kraljevstvo“ (glavni autor Dino Milinović, suradnici Tomislav Galović i Trpimir Vedriš) i dvama tekstovima u samoj izložbi i u povodu toga kulturnoga pothvata godine (i dulje): „Kraljevstvo, duh i prostor“ Vladimira Gossa i „U početku bijaše kraljevstvo“ Ivana Buljevića. Oba autora bili su i suradnici na tematskom broju 4/2024. *Hrvatske revije*, posvećenu u cijelosti 1100. obljetnici. Uz ta dva teksta izravno povezana s izložbom, u temat je uvršten i tekst Jasne Jeličić Radonić „Rimska Salona: ishodište hrvatske državnosti i kulture“. U okviru rubrike „Obljetnice“ četiri su priloga: Ante Nazor objavljuje drugi dio studije „Političke, diplomatske i vojne okolnosti uoči i nakon *Oluje*“, a Kristijan Gotić predstavlja dva izdanja o Domovinskom ratu: „125“, fotomonografiju o 125. brigadi Novska, odnosno o 125. domobranskoj pukovniji Novska i dvojezičnu, englesko-hrvatsku monografiju *Domovinski rat – priča o pobjedi / The Homeland War – The Story of Victory* koju je objavio Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar. Katica Jemrić Čorkalo piše „Tadiji u spomen“ u povodu 120. godišnjice rođenja Dragutina Tadijanovića. Damir Magaš u rubrici Iz prošlosti Matice hrvatske objavljuje iscrpan prikaz rada Filipa Lukasa kao geografa i geopolitičara pod naslovom „Filip Lukas, veliki hrvatski geograf i geopolitičar prve polovice 20. stoljeća. Uz pokušaj brisanja iz kolektivnog sjećanja naroda“. Mladen Klemenčić nastavlja mini-seriju *Nepoznata Europa* putopisom po Baskiji: „*Euskal Herria* – Zemlja baskijskog jezika“. Glorija Lujanović prikazuje slikarstvo Gabrijela Jurkića pod naslovom „Krajolici Gabrijela Jurkića: osvajanje horizonta“, Uredništvo se nada da je taj prilog početak male serije o hrvatskim slikarima rođenima u Bosni i Hercegovini. U prikazima knjiga Sanja Majer Bobetko piše o monografiji Rozine Palić Jelavić *Ivan pl. Zajc. Hrvatska nacionalna operna trilogija* pod naslovom „Kapitalno djelo hrvatske

muzikologije“, Anica Čuka predstavlja četvrtu knjigu *Velike geografije Hrvatske* glavnog urednika Damira Magaša pod naslovom „Znanstveno o demografiji, hrvatskoj bolnoj točki“, a Ivan Brlić predstavlja knjigu Željka Holjevca *Gackom kroz povijest* pod naslovom „Gacka, drevna i jedinstvena hrvatska regija“.

Nadamo se da je iz gornjeg opisa sadržaja četiriju brojeva vidljivo da u *Hrvatskoj reviji* u tematici nastojimo dobro argumentiranim prilogama pratiti važne povijesne i kulturne događaje (u godini 2025. to su brojevi 1. i 4.), ali i pojave i inicijative koje oblikuju današnje društvo (temati u brojevima 2. i 3.), a nizom priloga u ostalim rubrikama pružiti znalački obrađene raznovrsne sadržaje koji su u pravilu povezani s hrvatskom kulturom i hrvatskim kulturnim identitetom.

Na kraju ovog izvješća potrebno se je vratiti na početak 2025. godine. Naime, broj 4/2024. *Hrvatske revije*, koji je izašao iz tiska netom prije Božića 2024., bio je, kao što smo podsjetili, u cijelosti posvećen 1100. obljetnici Hrvatskoga Kraljevstva. Bila je to i prva od nekoliko vrijednih manifestacija odnosno pothvata što ih je Matica hrvatska ostvarila u toj obljetničkoj godini i prva u Republici Hrvatskoj općenito. Broj je izazvao veliko zanimanje javnosti i veoma je brzo rasprodan, pa je Matica hrvatska odlukom Predsjedništva nadotiskala taj broj za daljnjih 400 primjeraka koji su također rasprodani. Sadržaj toga broja tiskan je i kao dodatak *Večernjeg lista*, izdanje za Bosnu i Hercegovinu, koji su također rasprodani. Uredništvo *Hrvatske revije* je u tijeku godine na devet mjesta predstavilo taj broj: u knjižari Matice hrvatske u Zagrebu u siječnju 2025., na poziv ogranaka Matice hrvatske predstavilo ga je u Imotskom (predstavljajući Miro Gavran i Dino Milinović), u Splitu (predstavljajući Marko Trogrlić, Dino Milinović i Mirjana Polić Bobić), u Vinkovcima (predstavljajući Tomislav Galović i Mirjana Polić Bobić), u Križevcima (predstavljajući Tomislav Galović, Nikolina Šimetin Šegvić i Mirjana Polić Bobić), u Velikoj Gorici (predstavljajući Tomislav Galović i Mirjana Polić Bobić). U predstavljanje su se uključile i neke druge institucije i udruge, pa je tako taj broj *Hrvatske revije* predstavljen na Sveučilištu u Mostaru u okviru međunarodnog znanstvenog skupa „Identiteti – Kulture – Jezici“ (Mirjana Polić Bobić), na Sveučilištu u Slavonskom Brodu u suradnji s tamošnjim ogrankom Matice hrvatske (predstavile Mirjana Matijević Sokol i Mirjana Polić Bobić), te u organizaciji ogranka Matice hrvatske u Osijeku i Paneuropske unije u Osijeku (Mirjana Matijević Sokol i Mirjana Polić Bobić). Naglašavamo veliko zanimanje za predstavljanje broja, odnosno za drevnu hrvatsku povijest, što ga je pokazalo slušateljstvo na svim predstavljanjima broja. Zbog velikog broja predstavljanja po cijeloj Hrvatskoj i u BiH uredništvo *Hrvatske revije* nije upriličivalo predstavljanja brojeva iz 2025. godine, ali u veljači 2026. godine planira organizirati tribinu u

Matici hrvatskoj o novim tendencijama u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja, dakle, o temi broja 3/2025.

Ne bismo htjeli završiti ovo izvješće ne spomenuvši da cjelokupni sadržaj broja 4/2024. te temata broja 1/2025. tvori sadržaj knjige *Tomislav, Croatia's First King* koju je Matica hrvatska objavila u studenom 2025. (prevoditelj Marko Majerović) na kojoj je uredništvo *Hrvatske revije* radilo u tijeku 2025. godine (Tomislav Galović kao autor dodatnog poglavlja, Mirjana Polić Bobić kao urednica, Dino Milinović kao savjetnik). Naglašavamo da je uredništvu Hrvatske revije za sveukupnu aktivnost u povodu 1100. obljetnice Hrvatskoga kraljevstva savjetima nesebično pomagala profesorica emerita Sveučilišta u Zagrebu Mirjana Matijević Sokol.

Kao što je rečeno na početku ovog izvješća, uredništvo je u tijeku godine 2025. radilo u sastavu Tomislav Galović i Dino Milinović kao urednici i Mirjana Polić Bobić kao glavna urednica. Lekturu i korekturu vrši Mirjana Mataija, a likovno-grafičko uređivanje odgovarajuća služba Matice hrvatske, Željko Podoreški i Pavao Damjanović. Tajnica uredništva je Natalija Verk, koja zamjenjuje Marinu Maričić koja koristi rodiljni dopust.

Časopis *Hrvatska revija* u godini 2025. novčano su poduprli Grad Zagreb (3000 eura), Ministarstvo znanosti i obrazovanja (8800 eura) te Ministarstvo kulture Republike Hrvatske (8700 eura)

U Zagrebu, 29. siječnja 2026. godine

IZVJEŠĆE O RADU »KOLA« ZA 2025.

(priredio Stipe Kutleša, glavni urednik te članovi uredništva Milana Vuković Runjić i Marito Mihovil Letica)

Glavni urednik: Stipe Kutleša

Ostali članovi uredništva: Milana Vuković Runjić, Marito Mihovil Letica

Lektor(ica): Ivana Vrtić

Suradnici u 2025. godini:

Broj 1/2025: Slavica Stojan, Jasna Balaško, Aleksandar Horvat, Ivan Pozzoni, Davor Velnić, Alojz Jembrih, Ivana Skuhala Karasman, Hrvojka Mihanović Salopek, Ivana Kresnik, Ivan Bošković, Stijepo Mijović Kočan, Stjepan Damjanović, Mate Kovačević, Davor Šalat, Andrija Tunjić.

Broj 2/2025: Ivan Aralica, Nikša Krpetić, Mile Pešorda, Milana Vuković Runjić, Antun Lučić, Ivan Prskalo, Ivan Bošković, Davor Šalat, Robertibo Bartolec, Ludwig Bauer, Nenad Raos, Nikola Šimić Tonin, Ivana Skuhala Karasman, Ivan Rogić Nehajev, Ivan Smiljanić, Božidar Petrač, Željka Lovrenčić, Andrea Sapunar Knežević, Marito Mihovil Letica, Tin Lemac, Miljenko Buljac, Danka Radić, Gloria Lujanović.

Broj 3/2025: Dorta Jagić, Tomislav Ribić, Hrvojka Mihanović-Salopek, Drago Čondrić, Tamara Zamelli, Nataša Bašić, Marito Mihovil Letica, Jelka Vince Pallua, Milana Vuković Runjić, Mladen Živković, Robertino Bartolec, Alojz Jembrih, Stijepo Mijović Kočan, Stjepan Damjanović, Milan Bošnjak, Željka Lovrenčić, Nikola Đuretić.

Broj 4/2025: Vladimir Lončarević, Marko Grba, Boris Domagoj Biletić, Alojz Jembrih, Mate Kovačević, Bernardica Kraljević, Mahira Isak, Danijela Papić, Stipe Kutleša, Milana Vuković Runjić, Zdenko Zlatar, Stijepo Mijović Kočan, Stjepan Damjanović, Robertino Bartolec, Perina Meić, Nevenka Nekić.

Financijsko izvješće časopisa Kolo za 2025.godinu

PRIHODI:

Ministarstvo kulture i medija	8.701,30
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	4.500,00
Grad Zagreb	3.000,00
Prodaja (pretplata)	371,70
Prodaja (knjižara)	196,71
Prihod od refundacije poštarina	1.641,60
UKUPNO	18.411,31
	2025.

RASHODI

Autorski honorari, urednici	4.948,89
Autorski honorari, suradnici	8.163,41
Autorski honorari, lektura	1.574,93
Tisak	3.365,75
Distribucija (HP)	308,55
UKUPNO	18.361,53

RAZLIKA: 49,78

Bilješka:

Financijsko izvješće za časopis Kolo sastoji se od troškova za 4 izašla broja u 2025. godini.

Tijekom kalendarske 2025. godine (dakle, u XXXV. godištu izlaženja nove serije „Kola“) objavljena su ukupno 4 broja (sveska) u redovnom tromjesečnom ritmu izlaženja (proljeće, ljeto, jesen, zima). Časopis „Kolo“ uređuju: Stipe Kutleša, glavni urednik, te suurednici: Milana Vuković Runjić i Marito Mihovil Letica. Na osnovi programske-uređivačke koncepcije, plan realizacije časopisa „Kolo“ i u 2025. godini, prema zaključku Uredništva, objavio je tekstove u okviru rubrika: *Književna scena, Obljetnice, Ogledi, Kazališna, Tragovima baštine, Kritika, In memoriam*.

U svakome je svesku objavljena po jedna središnja „tema broja“, posvećena obljetnicama značajnijih hrvatskih autora ili događaja (Ivan Belostenec / Bilostinac, Antun Branko Šimić, Bartol Kašić i 1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva) (3+4+3+5 = 15 priloga). Tema prvog broja „Kola“ za 2025. godinu (1/2025.) bila je posvećena 350. obljetnici smrti Ivana Belostenca / Bilostinca. O njemu u „Kolu“ pišu: Alojz Jembrih: *Ivan Belostenec u kontekstu zrinško-frankopanskoga književno-jezičnog kruga*, Hrvojka Mihanović Salopek: *Struktura i stilistika baroknih propovijedi Ivana Bilostinca / Belostenca* i Ivana Kresnik: *Zagonetni promicatelji hrvatskog jezičnog jedinstva u 17. stoljeću*. Tema drugog broja „Kola“ (2/2025) je: *Uz 100. obljetnicu smrti Antuna Branka Šimića* s priložima: Milana Vuković Runjić: *Antun Branko Šimić: smrt je samo agonija cvijeća*, Antun Lučić: *Središnja imenovanja u Šimićevu pjevanju*, Ivan Prskalo: *Antun Branko Šimić – nemirna duša u potrazi za smirajem*, Antun Branko Šimić: *Izbor iz djela*. Tema trećeg broja „Kola“ (3/2025) je: *Uz 450. obljetnicu rođenja i 375. obljetnicu smrti Bartola Kašića* s priložima: Nataša Bašić: *Slikovito i simbolično u suvremenim i Kašićevim svetopisamskim prijevodima u svjetlu kognitivne lingvistike i lingvističko-valne genetike*, Marito Mihovil Letica: *Jezik Bartola Kašića i naš jezik*, Jelka Vince: *Bartol Kašić – misionar, putnik, etnograf*. Tema četvrtog broja „Kola“ (4/2025) je: *Uz 1100. obljetnicu Hrvatskog Kraljevstva* s priložima: Alojz Jembrih: *„Rex Croatorum“ i papa Ivan X.*, Mate Kovačević: *Izvori, tradicija i predaja o Saboru i kralju na Duvanjskom polju*, Bernardica Kraljević: *Umjetnički doprinos Hrvatskog pjevačkog saveza i pjevačkih društava razvoju tradicije slavljenja hrvatske kulture i održavanju proslave 1000-te obljetnice hrvatskog kraljevstva u Zagrebu 1925. godine*, Mahira

Isak i/ili Danijela Papić: *Kronološki osvrt na obilježavanje 1100. obljetnice krunidbe kralja Tomislava na Duvanjskom polju*, Stipe Kutleša: *Umjetnička interpretacija krunidbe kralja Tomislava – u povodu obilježavanja 1100. obljetnice*.

U rubrici “Književna scena” (3+3+5+3=14 priloga) su prilozi: 1. broj: prozni tekst Jasne Balaško: *Ujna Janica – sjećanja* i pjesme (8 pjesama) Aleksandra Horvata: *Proletje v meni* te prijevod koji sadrži 20 pjesama talijanskog pjesnika Ivana Pozzonija; 2. broj: Ivan Aralica: *Dvije priče*, Nikša Krpetić: *Cijeli svijet se noćas brati* (2), Mile Pešorda: *Antun Branko Šimić*; 3. broj: Dorta Jagić: *Nepobjedive*, Tomislav Ribić: *Golconde (Le surréalisme de Tamara)*, Hrvojka Mihanović-Salopek: *Atonalna suita o svitanju elektroničke ere*, Drago Čondrić: *Panem et circenses*, Tamara Zamelli: *Drugdje je jesen*; 4. broj: Vladimir Lončarević: *Hrvatski spjev o velegodini 1100. Kralja Tomislava i Kraljevstva Hrvatskoga, na način starih poet složen i ugođen*, Marko Grba: *Na domoljubne teme*, Boris Domagoj Biletić: *Sređivanje krhotina*.

U rubrici “Obljetnice” (3+3+2+3=11 priloga) su prilozi: 1. broj: Davor Velnić: *Zbogom i doskora* (posvećen Slobodanu Novaku), Alojz Jembrih: *Pergošičev prijevod Decretuma (1574.) kajkavski prvotisk* i Ivana Skuhala Karasman: *Pedeset godina časopisa Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine*; 2. broj: Ivan Bošković: *Ostavština koja obvezuje – Slobodan Novak (osobni pabirci o Novakovoj književnosti)*, Davor Šalat: *Od generacijskog neoegzistencijalizma preko ljubavne utopije do najdubljih ontoloških i spoznajnih pitanja (trideset godina poezije Ivana Hercega 1994. - 2024.)*, Robertino Bartolec: *Nazorov »Veli Jože« u europskoj prijestolnici kulture 2025*; 3. broj: Milana Vuković Runjić: *Matija Petar Katančić (1750. - 1825.): "Sa svojim narodom živiti i umriti, od svega srca želim"*, Mladen Živković: *Malo poznata spomen-ploča na otoku Visu*; 4. broj: Milana Vuković Runjić: *Elegantna i neuhvatljiva Arkadija Vladimira Vidrića povodom stopedesete obljetnice pjesnikova rođenja*, Zdenko Zlatar: *»Treći Rajh« Thomasa Manna Mannova razvojna linija od Luthera do Hitlera, Prigodom 150. obljetnice rođenja i 70. obljetnice smrti Thomasa Manna (1875. – 1955. – 2025.)*, Stipe Kutleša: *Nepoželjne i nepodobne hrvatske teme: Uz osamdesetu obljetnicu Bleieburške tragedije*.

U rubrici “Ogledi” (1+3+1=5 priloga) slijedeći su tekstovi: 1. broj: Ivan Bošković, *Pohvala tihom radu. Uz 84 godine Dunje Detoni Dujmić*; 2. broj: Ludwig Bauer: *Književnost ratničkih sinova*, Nenad Raos: *Bogoslav Šulek – nekemičar koji je zadužio hrvatsku kemiju*, Carmen Verlichak: *Tango je jedna velika suza*; 3. broj: Robertino Bartolec: *Smjelo upotrebljiva poezija*. Radi se o izboru iz poetskog opusa slovenskog pisca Milana Peteka Levokova.

U rubric “Kazalište” (1+1+2=4 priloga) su tekstovi Stijepe Mijovića Kočana: 1. broj: , *Uvid u tri predstave domaćih stvaralaca*; 3. broj: *Otvaranje Dubrovačkih ljetnih igara – najznačajnija predstava igara*; 4. broj: *Zašto su komedije Mira Gavrana posvuda tako dobro prihvaćene i Promičbeno svaštarenje uz jednu ljudsku sudbinu*.

Rubrika “Kritika” ima 5+10+4+4=23 priloga: 1. broj: Stjepan Damjanović: *Pazljivo o osjetljivim pitanjima* (Krešimir Mićanović: *Vlast i pravopis*, Matica hrvatska, Zagreb, 2024), Mate Kovačević: *Poetski dosezi suvremenoga hrvatskog pjesništva u BiH* (Mato Nedić: *Antologija suvremenoga hrvatskog pjesništva u Bosni i Hercegovini*, Ogranak Matice hrvatske Orašje, Orašje, 2024.), Mate Kovačević: *Križići Šešeljeve poezije* (Stjepan Šešelj: *Riječ o pticama*, Alfa, Zagreb, 2024.), Davor Šalat: *Eseji kao književni portreti* (Milan Bešlić: *Eseji*, Ogranak Matice

hrvatske u Varaždinu, Varaždin, 2024.) i Andrija Tunjić: *O živom jugoslavenstvu* (Mirjana Kasapović: *Zbogom post-jugoslavenstvu*, Školska knjiga, Zagreb 2024); 2. broj: Ivan Rogić Nehajev: *Kako baštiniti Gotovca?* (Slobodan Prosperov Novak: *Vlado Gotovac*, Matica hrvatska, Zagreb, 2025.), Ivan Smiljanić: *Mudroljublje kao domoljublje: filozofijsko djelo Gjura Arnolda* (*Filozofijsko djelo Gjura Arnolda, Zbornik radova sa znanstvenog skupa Matice hrvatske u povodu 170. obljetnice rođenja Gjura Arnolda* (ur. Berislav Podrug), Ogranak Matice hrvatske u Sisku, Sisak, 2024.), Milana Vuković Runjić: *Poduhvat* (*Preobraženje glasova, pjesme Antuna Branka Šimića prevedene na osamnaest jezika*, Ogranak Matice hrvatske u Grudama, Grude, 2025.), Božidar Petrač: *Pred čudesnom knjigom Luka i Tonka* (Luko Paljetak – Tonko Maroević, *Jedan niže držeć, drugi više pojuć: Lirska, i ina korespondencija 1984. – 2020.*, Naklada Bošković, Zagreb, 2024.), Željka Lovrenčić: *Oda rodnom gradu* (Davor Grgurić: *Kamov bi nam zamjerio štošta*, Društvo hrvatskih književnika – Ogranak u Rijeci, Rijeka, 2023.), Andrea Sapunar Knežević: *Hrvojka Mihanović Salopek: U ogledalu znanstvenih prosudbi* (Hrvojka Mihanović-Salopek, *U ogledalu znanstvenih prosudbi* II. sv., Biakova, Zagreb, 2024.), Marito Mihovil Letica: *Objedinjavanje vremena i svijeta* (Damir Pešorda: *Jedno*, Hrvatska kulturna zaklada *Hrvatsko slovo*, Zagreb, 2021.), Tin Lemac: *Rascvala otočja jezične kombinatorike* (*Tin Fresl: Invokacija klaustrofobije*, Biakova, Zagreb, 2024.), Miljenko Buljac: *Približavanje lirici. Sesteti – ustaljeni pjesnički oblik Drage Čondrića* (Drago Čondrić: *Kainov vapaj*, Splitski književni krug, Split, 2025.) i Danka Radić: *Pečat istine* (Nikola Šimić Tonin: *Pečat istine, Književne kritike i osvrti...*, Hrvatsko književno društvo – Zadar, Biblioteka Donat, Zadar, 2025.); 3. broj: Stjepan Damjanović: *Uzlet hrvatske filologije* (Alojz Jembrih: *Stipan Konzul i njegovo djelo: Uz 500. obljetnicu rođenja (1521. – 2021.)*, Folia Protestantica Croatica, Svezak 7, Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću – Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik« – Adventističko teološko visoko učilište, Zagreb, 2023.), Milan Bošnjak: *Knjiga Jezik je svjedok - Sanje Vulić – pouzdani svjedok bogatoga jezičnog i kulturnog blaga središnje Hrvatske* (Sanja Vulić: *Jezik je svjedok: Izabrani mjesni govori i pisana riječ u središnjoj Hrvatskoj*, Katedra Čakavskog sabora Modruše, Modruš, 2024.), Željka Lovrenčić: *Zahtjevan i zanimljiv roman* (Davor Velnić: *Hram oblaka: Dijaloški roman u nekoliko slika*, Zagreb, Matica hrvatska, 2023.), Nikola Đuretić: *Zvonki zvonini Stijepa Mijovića Kočana* (Stijepo Mijović Kočan: *101 zvonin*, Matica hrvatska, Zagreb, 2024.); 4. broj: Stjepan Damjanović: *Srednjodalmatinski odvjetak hrvatskoga glagoljštva* (Slavko Kovačić: *Glagoljštvo na području stare Splitske metropolije*, Staroslavenski institut, Filozofski fakultet, Split, Centar "Don Frane Bulić", Split, 2025.), Robertino Bartolec: *Vraćanje temeljnim postavkama* (povodom zbirke kratkih priča "Prapočetak nije daleko" autorice Petrane Sabolek) (Petrana Sabolek: *Prapočetak nije daleko*, Modernist nakladništvo, Varaždin, 2025., 192. str.), Perina Meić: *Povratak nezapažene* (Ivica Petrović: *Milena*, HKD Napredak Glavna podružnica Mostar, Synopsis Zagreb – Sarajevo, 2025) (radi se o prikazu života i djela Milene Preindlsberger-Mrazović, jedne od izuzetno važnih osoba bosanskohercegovačke kulture s početka 20. stoljeća), Nevenka Nekić: *Legenda o sućuračkom topu iz pera Renate Dobrić* (Renate Dobrić: *Legenda o sućuračkom topu / Legenda o obrani Kaštel Sućurca od Turaka – priča o sućuračkom harambaši, baki Maruši, sućuračkom topu i siru*, Gradska knjižnica Kaštela, Kaštel Sućurac, 2024.).

U rubrici "Tragovima baštine" nalaze se 2+1+1=4 priloga i to u: 2. broju: Nikola Šimić Tonin: *Srebrenka* (Sena) Jurinac, Ivana Skuhala Karasman: *Doprinos Marije Bride istraživanju hrvatske*

filozofske baštine; u 3. broju: Alojz Jembrih: *Kako je od »Dragoljuba« došlo do »Vienca«*; u 4. broju: Alojz Jembrih: *Ogulinska čitanka – Pisana baština* (uredili: Višnja Lipošćak i Stjepan Sučić. Ogranak Matice hrvatske u Ogulinu, Ogulin 2020.).

U rubrici „In memoriam” su tri priloga posvećena: Feđi Šehoviću, Veselku Koromanu i Petru Gudelju: 1. broj: Feđa Šehović (Bileća, BiH, 16. ožujka 1930. – Dubrovnik, 1. veljače 2025.) Slavica Stojan: *Na helikonskom vrelu dubrovačke književne tradicije*, 2. broj: Veselko Koroman (Radišići kraj Ljubuškog, 7. travnja 1934. – Mostar, 7. siječnja 2025.) Mile Pešorda: *Mir neka je sve-mirnoj duši Veselka Koromana (1934. - 2025.)* i Petar Gudelj (Podosoje kraj Imotskoga, 29. rujna 1933. – Zagreb, 13. veljače 2025.) Gloria Lujanović: *Petar Gudelj: Mistični Mediteranac, divlji gorštak, samozatajni šaman*.

Izvršće o radu u 2025. godini

VIJENAC – KNJIŽEVNI LIST ZA UMJETNOST, KULTURU I ZNANOST

(priredio Goran Galić)

Sadržaj

Kao središnji nacionalni list za kulturu i umjetnost *Vijenac* je tijekom 2025. redovito, informativno i kritički pratio sva umjetnička i kulturna područja donoseći kritičku refleksiju najvažnijih kulturnih i umjetničkih zbiva diljem Hrvatske i u inozemstvu. Svakih 14 dana *Vijenac* je informativno i kritički obrađivao teme i zbivanja u kulturi, umjetnosti i znanosti iz pera vodećih hrvatskih kritičara i novinara. Uredništvo čini mlađi i srednji naraštaj urednika koji list uređuje u skladu s potrebama suvremenosti, zadržavajući istodobno ozbiljnost i analitičnost te poštujući tradiciju. Njegovanje žanra kritike – književne, kazališne, glazbene, likovne i filmske – posebna je vrijednost *Vijenca* koja ga je na kioscima tijekom 2025. izdvajala od svih drugih novina i magazina. *Vijenac* je također donosio velike razgovore s istaknutim protagonistima kulturnoga i društvenog života, u Hrvatskoj i svijetu, i otvarao niz tema i problema iz društvenog i kulturnog života, izdavaštva, školstva, znanosti, zaštite baštine i sl. Posebno mjesto u *Vijencu* imali su izvještaji o djelatnosti hrvatskih kulturnih i znanstvenih institucija, teme brojeva vezane uz velike obljetnice, nova hrvatska poezija, eseji, feljtoni. Cijela arhiva dostupna je na mrežnoj stranici www.matica.hr/vijenac.

Tijekom 2025. posebna je pozornost posvećena obilježavanju 1100 godina Hrvatskog Kraljevstva s više tematskih brojeva (805, 808, 817, 823), a svi relevantni obljetnički događaji praćeni su u *Vijencu*, koji može poslužiti i kao vjerodostojan povijesni izvor za buduće kroničare obljetnice. Tijekom 2025. suradnici *Vijenca* obišli su i hrvatske kraljevske gradove. U proteklih godinu dana prošli smo reportažama i putopisima Tomislavgrad, Solin, Biograd i Knin, dotakli se Šibenika, Bribira i Nina. Sve su to bila kraljevska središta u moćnom hrvatskom luku koji je tvorio središte hrvatske ranosrednjovjekovne države, povezane spomenom prvoga hrvatskog kralja Tomislava. Na tom putu suradnici *Vijenca* pričali su priču povijesti i obilježavanju 1100. obljetnice Hrvatskog Kraljevstva i susretali se s povjesničarima, arheolozima, muzeolozima, kulturolozima, članovima ogranaka Matice hrvatske, u spomen na taj važan povijesni događaj hrvatske državnosti.

Posebno mjesto u listu imali su redoviti izvještaji i prikazi djelatnosti Matice hrvatske, kako u zagrebačkoj Središnjici, tako i u ograncima diljem zemlje i inozemstva. U skladu s gore navedenim, novim projektima *Povezivanje domovinske i iseljene Hrvatske putem Vijenca i Kultura i umjetnost u škole* (potonji provodimo već drugu godinu zaredom), u *Vijencu* smo uz postojeće sadržaje u 2025. veliku pozornost posvetili i umjetnosti i kulturi Hrvata izvan domovine kao i temama vezanima za kulturu mladih, dječju književnost, obrazovanje i znanost.

Glavne rubrike su: *Razgovor, Društvo, Aktualno, Književnost, Kazalište, Likovna umjetnost, Glazba, Film, Matica hrvatska, Kolumne, Esej, Hrvati izvan Republike Hrvatske, Naglasak, Obrazovanje i mladi*. Pokrenuta je nova rubrika *Što (zapravo) čitaju srednjoškolci?* koja uključuje učenike iz škola diljem zemlje.

Tisak i distribucija

Vijenac je u 2025. prema planu objavljivan u dvotjednom ritmu od 26 brojeva u 22 sveska. List je u 2025. tiskan u Tiskari Novi list d. d. u Rijeci na poboljšanom 52-gramskom papiru za istu cijenu koju smo ranije plaćali za običan 45-gramski novinski papir. Kvaliteta tiska sada je mnogo bolja, papir je deblji zbog čega su fotografije izražajnije i kvalitetnije. List je izlazio na 40 stranica, dok je ljetni trobroj izašao na 56 stranica, a jesenski i božićni dvobroj na 48 stranica. U 2025. godini naklada *Vijenca* iznosila je 6700 primjeraka.

Sastav uredništva

Uredništvo *Vijenca* u 2025. djelovalo je u sastavu: Goran Galić (glavni urednik), Ida Hitrec (izvršna urednica), Jelena Šporčić Prtorić (tajnica redakcije i urednica deska), Mario Rogić (tehnički urednik), Martina Perić (lektorica). Urednici koji su angažirani kao vanjski suradnici i činili su urednički kolegij u 2025. su: Vesna Muhoberac (hrvatska književnost), Darija Žilić (strana književnost), Dino Milinović (likovna umjetnosti), Borko Špoljarić (glazba), Vedran Obućina (društvo) i Leon Žganec Brajša (kazalište). Uz 60-ak stalnih suradnika, u *Vijencu* je 2025. godine svoj članak objavilo oko 400 različitih autora.

Podaci o financijama

List je i u 2025. dobio financijsku potporu od Ministarstva kulture i medija u iznosu od 97.597 eura. Grad Zagreb za *Vijenac* je uplatio iznos od 30.000 eura. Za nove projekte

osigurana su i sredstva Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te Središnjeg državnog ureda za Hrvatske izvan RH. *Vijenac* je 2025. zbog restrukturiranja određenih procesa i angažmana cijele redakcije znatno povećao prihode od pretplate u odnosu na ranije godine. Taj je prihod utrošen na umjereno povećanje iznosa autorskih honorara suradnicima *Vijenca*.

Druga godina projekta *Kultura i umjetnost u škole*

Nastavno na preporuku Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih i Agencije za odgoj i obrazovanje za korištenje *Vijenca* u školskim knjižnicama i zbornicama, 2024. pokrenut je projekt *Kultura i umjetnost u škole* koji je u šk. god. 2024/25. i 2025/26. financijski podržalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. U pismu preporuke Ministarstva stoji: „Časopis *Vijenac* Matice hrvatske predstavlja nezaobilazan izvor kulturnih, umjetničkih i znanstvenih spoznaja te kao takav ima neprocjenjivu vrijednost u kontekstu obrazovanja u školskim knjižnicama i zbornicama. *Vijenac* predstavlja autentičan prozor u svijet hrvatske kulture, umjetnosti i znanosti. Svojim bogatim sadržajima *Vijenac* pruža čitateljima priliku da se upoznaju s najnovijim dostignućima u različitim područjima, potičući time intelektualni rast i razvoj.“

Cilj je projekta *Kultura i umjetnost u škole* omogućavanje pristupa sadržajima iz područja kulture i umjetnosti učenicima, nastavnicima i knjižničarima u njihovim školskim knjižnicama i zbornicama posredstvom *Vijenca* te poticanje čitalačke pismenosti učenika. U mnogim manjim sredinama učenici nemaju pristup kulturi i umjetnosti, čime su zakinuti u odnosu na vršnjake u većim sredinama. Tijekom školske godine 2024/25. u 750 hrvatskih škola svaki drugi tjedan stizala su po dva primjerka *Vijenca* (za knjižnicu i zbornicu) koji su bili na raspolaganju svim učenicima, knjižničarima i nastavnicima. U sklopu projekta održavane su radionice o kulturi i umjetnosti u školama, a u *Vijencu* je publicirana serija članaka na temu odgoja i obrazovanja, učeničkih smotri, dječje književnosti i sl. Nositelj projekta je Matica hrvatska, a provodi ga uredništvo *Vijenca* na čelu s glavnim urednikom Goranom Galićem, koji je autor i voditelj projekta. Partner na projektu je Osnovna škola Ivane Brlić-Mažuranić iz Strizivojne na čelu s ravnateljem Robertom Francemom, predsjednikom Ogranka Matice hrvatske u Đakovu.

Projekt *Povezivanje domovinske i iseljene Hrvatske putem Vijenca*

Na natječaj Središnjeg ureda za Hrvate izvan domovine prijavili smo projekt *Povezivanje domovinske i iseljene Hrvatske putem Vijenca* koji je prihvaćen za financiranje. Cilj je projekta unapređenje kvalitete izvještavanja o Hrvatima izvan domovine proizvodnjom kvalitetnog medijskog sadržaja i jače povezivanje domovinske i iseljene Hrvatske distribucijom *Vijenca* na adrese hrvatskih udruga Hrvata izvan domovine. Tijekom jednogodišnjeg projekta realizirana je priprema i objava 110 kartica teksta te distribucija 150 primjeraka *Vijenca* svaka dva tjedna diljem Europe na adrese hrvatskih udruga.

Na taj su način ostvarena dva glavna cilja: Hrvati izvan domovine bili su tijekom 2025. informirani o recentnim kulturno-umjetničkim i društvenim zbivanjima u Hrvatskoj i drugim zemljama gdje Hrvati žive, a Hrvati u Hrvatskoj i drugim zemljama upućeni su u djelatnosti i aktivnosti Hrvata izvan Hrvatske u različitim zemljama. Ovim projektom Matica hrvatska pridonosi dodatnom povezivanju s Hrvatima izvan Republike Hrvatske u cilju jačanja hrvatskoga nacionalnog identiteta i kulture, promicanja hrvatskoga zajedništva i poticanja kulturnog stvaralaštva Hrvata izvan RH.

Novi projekt: *Digitalizacija raritetnih izdanja Vijenca i Matice hrvatske*

Matica hrvatska, osnovana 1842, ima bogatu arhivu vrijednih izdanja koja se čuvaju u knjižnici Matice hrvatske i uredništvima. Uz raritetne knjige, čuvaju se i brojna izdanja Matičinih novina i časopisa – *Vijenca*, *Vienca*, *Kola*, *Hrvatske revije* i drugih – na čijim je stranicama ispisana hrvatska društvena i kulturna povijest. Budući da većina tih izdanja nije digitalizirana, vrijedna građa uglavnom je nedostupna zainteresiranim istraživačima. Zbog toga je Matica hrvatska na poticaj uredništva *Vijenca* pokrenula dugoročni projekt *Digitalizacija raritetnih izdanja Matice hrvatske*.

FAZA 1: Uspostava tehničkih preuvjeta

U prvoj fazi projekta predviđena je nabava tehničke opreme za uspostavu studija za digitalizaciju arhivskih izdanja Matice hrvatske (u redakciji *Vijenca*) te analiza arhivske građe MH, uz određivanje prioriteta. U prvoj fazi naglasak bi bio na digitalizaciji dosad nedigitaliziranih godišta *Vijenca* (1993–2000) i staroga *Vi(j)enca*.

FAZA 2: Digitalizacija (skeniranje, fotografiranje)

U drugoj fazi projekta moguće je s nabavljenom tehničkom opremom i stručnim kadrom digitalizirati nedigitalizirana izdanja *Vijenca* (1993–2000) i dio nedigitaliziranih godišta *Vienca* iz 19. stoljeća. Voditelj i glavni izvođač projekta je tehnički urednik *Vijenca* Mario Rogić, inženjer grafičke tehnologije.

FAZA 3: Obrada i objava digitaliziranog materijala

Tijekom druge faze započinje, paralelno, i treća faza projekta. Novonastala digitalizirana građa treba se prekontrolirati i postaviti na servere Matice hrvatske. S tom se fazom planira omogućiti dostupnost digitalizirane građe svim hrvatskim građanima i široj zainteresiranoj javnosti za pregledavanje i proučavanje.

FAZA 4: Nastavak digitalizacije

Četvrta faza projekta obuhvaća digitalizaciju ostalih fizički očuvanih važnih i/ili raritetnih izdanja Matice hrvatske: *Kolo*, *Hrvatska revija*, odabrane raritetne knjige u izdanju Matice hrvatske itd.

Tijekom 2025. obavljene su pripremne radnje, a dio građe već je skeniran na postojećoj opremi i nalazi se u obradi. Također, u drugom dijelu godine započet je proces nabave potrebne tehničke opreme za projekt digitalizacije, koji će biti dovršen početkom 2026. Projekt financijski podupire JANAF.

Specijal u povodu otvaranja nove scene HNK

Uredništvo *Vijenca* u okviru svoje redovite djelatnosti proučava i *Vijenčevu* arhivu, kako iz nove serije (od 1993. do danas), tako i 35 godišta *Vienca* tiskana u 19. stoljeću (1869–1903) koja se čuvaju u Matici hrvatskoj. Ta se vrijedna građa ne promatra samo kao muzealizirani artefakt, nego kao živa baština koju treba stavljati u nove kontekste i na taj način približavati suvremenoj publici. U tom kontekstu, *Vijenac* je objavio specijal na 16 stranica u povodu otvaranja nove scene HNK u Adžijinoj ulici, koji je tiskan u 1000 primjeraka i dijelio se na svečanosti otvaranja 3. studenoga 2025. Polovica priloga iz specijala tiskana je i u okviru redovito broja *Vijenca* (br. 826. od 6. studenoga 2025.) U tom posebnom izdanju spojena je prošlost sa sadašnjošću. Iskorištena je naslovnica *Vienca* iz 1895. ususret otvaranju zgrade HNK na današnjem Trgu Republike Hrvatske u koju je inkorporirana slika nove zgrade HNK 2 u Ažijinoj ulici. Specijal otvara bogato ilustrirani tekst direktora tehnike HNK Denisa Rubinića i intendantice Ive Hraste Sočo o funkcionalnostima nove zgrade te razgovor glavnog urednika *Vijenca* Gorana Galića s s intendanticom. Slijedi članak o promociji obljetničke monografije, tekst koji je za *Vijenac* napisala ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek, članak urednika društvene rubrike *Vijenca* *Hrvatska i svijet 1985. godine* te serija pretisaka iz *Vienca* iz 1895. i 1882. Pretisnuta je integralna *Slava umjetnosti* Stjepana Miletića, kojom

je otvoren HNK 1895., tlocrti HNK, vijesti o otvaranju i sl. Specijal je imao velik odjek, a mogao se vidjeti i tijekom izravnog prijenosa na HRT-u.

Goran Galić, glavni urednik *Vijenca*

Časopis *Prirodoslovlje* Izvješće za godinu 2025.

Uredništvo časopisa *Prirodoslovlje* tijekom 2025. veći je dio vremena pripremalo za tisak dvobroj posvećen Nikoli Tesli, kao što je usuglašeno s planom izdavanja časopisa.

S obzirom da se o Tesli, posebice u posljednje vrijeme, jako puno raspravlja i piše na raznim instancama i medijima, Uredništvo je u tom dvobroju željelo prikazati jednoga drugoga Teslu, kakvoga si na temelju brojnih populističkih priloga malo tko može sebi predložiti. Pritom su birane teme o kojima se znalo samo površno, malo ili ništa, imajući na umu da u konačnici napisani radovi dobiju najvišu recenziju – kao izvorni znanstveni radovi.

Prvi je prilog, pod naslovom: *Nikola Tesla i njegovo doba*, od Smiljana (1856.) do New Yorka (1943.) napisao prof. dr. sc. Stipe Kutleša, u kojem je iznio društvene, političke, vjerske, crkvene i znanstvene prilike u doba Nikole Tesle, preko njegova rođenja i školovanja u ondašnjoj Hrvatskoj, kako bi se moglo lakše razumjeti samoga Teslu, njegovo podrijetlo i stečeni svjetonazor.

Profesori karlovačke gimnazije Antun Milinković, Sanda Furjanić i Tanja Mihaljević potanko su opisali *Obrazovni sustav u vrijeme školovanja Nikole Tesle u Hrvatskoj* s naglaskom na Teslino školovanje u gimnaziji u Gospiću i Velikoj rakovačkoj realci. Predstavljen je nastavni program koji je prošao i sam Nikola Tesla i bogata laboratorijska oprema kojom se služio i učio pod nadzorom i uzorom na svojega profesora, velikoga Martina Sekulića.

Posljednjih su se godina u bliskom okruženju pojavila trojica samostalnih istraživača Teslina života i rada. Prvi je Slovenac, Miran Perhavec iz Maribora, koji je 2020. u vlastitoj nakladi objavio dosad najopsežniju knjigu *Nikola Tesla: Potovanja*, na 871 stranici, gustoga sloga na slovenskom, ali je već prevedena i na engleski. Drugi je hrvatski branitelj Mario Filipi iz Samobora, koji je također u vlastitoj nakladi 2022. objavio svoja istraživanja u knjizi: *Nikola Tesla ispod paučine*, na 509 stranica, a prevedena je i na engleski. Treći je također Slovenac Tibor Hrs Pandur, kojemu je na 660 stranica Univerzitetna knjižnica u Mariboru, 2023. na slovenskom tiskala zanimljivu knjigu: *Nikola Tesla: Korespondenca z J. P. Morganom & Co.*

Oba su slovenska autora zamoljena da svoje duboko poznavanje Teslina života i rada, s cjelovitim temama po vlastitom izboru našim čitateljima približe manje poznate prilike, uvjete i okolnosti u kojima je Tesla stvarao svoja otkrića i koliko je mukotrpno bilo financiranje istih.

Tako su nastali radovi:

Miran Perhavec: *Nikola Tesla u Europi prije i poslije odlaska u Ameriku*

Miran Perhavec: *X-zrake i Nobelova nagrada: Röntgen ili Tesla?*

Tibor Hrs Pandur: *Suradnja Nikola Tesla – J. P. Morgan*, na primjeru financiranja jednog projekta.

Akademik Žarko Dadić u članku *Nikola Tesla – počasni član HAZU, 17. prosinca 1896.*, a dr. sc. Branko Hanžek u radu *Nikola Tesla – počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu, 31. kolovoza 1926.* opisuju važne događaje u životu Nikole Tesle, iz kojih proizlaze njegova priznanja i povezanost s rodnim krajem.

Također su prikazane i udruge koje danas njeguju lik i djelo Nikole Tesle:
Nikola Tesla Network – Mreža Nikola Tesla pri Institutu za kulturne rute Vijeća Europe (Ivan

Radošević), *Inovacijski centar Nikola Tesla u Zagrebu* (prof. emer. Nedjeljko Perić), *Udruga Nikola Tesla – Genij za budućnost, Zagreb* (Dragica Mihajlović) i druge.

Nažalost, neke zanimljive teme vezane uz Teslu nisu uvrštene u sadržaj časopisa zbog članaka negativne recenzije (npr. slučaj Tesla – Marconi oko priznavanja bežičnoga telegrafa).

U redakcijskoj su obradi ili na recenziji 22 zaprimljena članka, među kojima i radovi za tematski broj o Stjepanu Mohorovičiću, kojega se smatra ocem pozitronija.

Sastavila: Barbara Bulat, urednica

IZVJEŠĆE TAJNIŠTVA ZA OGRANKE i ČLANSTVO MATICE HRVATSKE

za 2025. godinu

(sastavili Mihovil Antić i Danijel Hrgić)

U 2025. godini u Tajništvu za ogranke i članstvo bile su zaposlene dvije osobe:

1. Mihovil Antić, tajnik za ogranke MH
2. Danijel Hrgić, pomoćnik tajnika za ogranke MH

U Tajništvu su se obavljali sljedeći poslovi:

- Poslovi vezani uz članstvo Matice hrvatske (Danijel Hrgić)
- Poslovi vezani za ogranke Matice hrvatske (Mihovil Antić i Danijel Hrgić)
 - Opći poslovi vezani uz ogranke (Mihovil Antić)
 - Uređivanje Portala za ogranke na mrežnim stranicama MH (Danijel Hrgić)
 - Urednički poslovi u *Vijencu* (Danijel Hrgić, urednik u *Vijencu* u dijelu za ogranke)

1. ČLANSTVO MATICE HRVATSKE

U Tajništvu za ogranke vodili su se svi redoviti poslovi vezani uz članstvo Matice hrvatske:

- Upis podataka u bazu i priprema dokumentacije potrebne za primanje u članstvo
- Slanje uplatnica i pisma novoprimljenim članovima
- Priprema i slanje uplatnica za članarinu i poštarinu
- Redovito ažuriranje članskih podataka kod izmjena članskih podataka
- Zaprimanje telefonskih poziva i elektroničke pošte te odgovaranje i izvršavanje zahtjeva članova
- Briga oko dostave tiskovina Matice hrvatske članovima
- Redovito slanje popisa članova i podataka o uplatama predstavnicima ogranaka te u dogovoru s njima ažuriranje članskih podataka

Izvješće o poslovima vezanima za članstvo Matice hrvatske (*Prilog 1*).

2. OGRANCI MATICE HRVATSKE

U Tajništvu su se obavljali sljedeći poslovi vezani za ogranke MH:

- provođenje suradnje Središnjice s ograncima
- organizacija gostovanja; predavanja, predstavljanja knjiga i kulturnih manifestacija ogranaka u Središnjici

- organizacija manifestacija i putovanja predstavnika Središnjice u ogranke MH
- predlaganje Predsjedništvu planova rada s ograncima i - nakon odobrenja - njihova provedba
- nadzor nad radom ogranaka u skladu s *Pravilima Matice hrvatske*
- obrada podataka o izdanjima ogranaka i njihovo stavljanje na web-stranice Matice hrvatske
- poslovi vezani uz distribucija periodičkih izdanja Matice hrvatske u ogranke
- rad u organizaciji i pripremi Festivala knjige u MH
- organizacija i pomoć u organizaciji izmještenih sjednica Glavnog odbora MH i sjednica Savjeta Predsjedništva MH
- Organizacija susreta ogranaka MH
- Pomoć u organizaciji i pripremi Glavne skupštine MH

2.1. Suradnja Središnjice i ogranaka

Tajništvo je sudjelovalo u organizaciji više desetaka gostovanja predstavnika Središnjice u ogranke te je sudjelovalo u organizaciji 15 gostovanja ogranaka u Središnjici ne ubrajajući Festival knjige. Sadržaji iz ogranaka kao i oni vezani za ogranke u kojima je sudjelovala Središnjica prikazani su u *Vijencu* kao i na Portalu za ogranke na poveznici mrežnih stranica MH: <https://www.matica.hr/ogranaci/>

Istaknuti događaji u čijoj je organizaciji sudjelovalo Tajništvo za ogranke:

✚ ***Sjednica Glavnog odbora i Savjeta Predsjedništva MH u Vinkovcima 14. do 16. ožujka 2025.***

Ogranak Matice hrvatske u Vinkovcima bio je domaćin Glavnom odboru i Savjetu predsjedništva MH kao i predstavnicima obližnjih ogranaka MH.

<https://www.matica.hr/vijenac/810/izbori-u-matici-hrvatskoj-u-lipnju-37767/>

✚ ***Polaganje vijenaca na grobu Bože Miličevića 23. travnja 2025.***

Izaslanstvo Matice hrvatske u Pazinu položilo je cvijeće i zapalilo svijeće na grobu svećenika Bože Milanovića. Tom prigodom okupili su se matičari i predstavnici istarskih ogranaka MH.

<https://www.matica.hr/vijenac/813/fotovijest-izaslanstvo-matice-hrvatske-u-pazinu-polozilo-cvijece-i-zapalilo-svijece-na-grobu-svecenika-boze-milanovica-38043/>

✚ **Četvrti festival knjige u Matici hrvatskoj, 5. do 8. lipnja 2025.**

Uspješno je organiziran 4. festival knjige MH te je svoja predstavilo svoje knjige 17 ogranaka. U sklopu festivala svoja izdanja na štandovima izložilo je dvadesetak ogranaka.

<https://www.matica.hr/vijenac/816/knjiga-je-suputnik-cuvar-pamcenja-ucitelj-i-nadahnuce-38198/>

✚ **Glazbeno scenska izvedba, Glavni odbor i Savjet predsjedništva MH u Splitu 2. listopada 2025.**

U Splitu je održana svečana sjednica Glavnog odbora MH i Savjeta Predsjedništva MH te su se okupili i predstavnici nekih ogranaka Splitsko-dalmatinske Županije.

<https://www.matica.hr/novosti/u-splitu-odrzana-svecana-sjednica-glavnog-odbora-rh-i-savjeta-predsjednistva-mh-451/>

<https://www.matica.hr/vijenac/824/kolijevka-hrvatskoga-identiteta-38558/>

✚ **Susret ogranaka Matice hrvatske u Kutini 18. listopada 2025.**

Kutina je bila domaćin predstavnicima ogranaka iz Kloštar Ivanića, Lipovljana, Slatine, Velike Gorice, Novske, Križevaca, Hrvatske Kostajnice, Garešnice, Petrinje te Koprivnice kao i gostima iz Središnjice MH.

<https://www.matica.hr/ogranci/ogranak-matice-hrvatske-u-garesnici/izvjesce/3132/>

<https://www.matica.hr/vijenac/825/maticari-su-cvijet-drustvene-kulturne-i-nacionalne-stvarnosti-38671/>

✚ **U Travniku obnovljen ogranak Matice hrvatske 2. prosinca 2025.**

Obnovljen je Ogranak Matice hrvatske u Travniku nakon dugog perioda neaktivnosti.

<https://www.matica.hr/novosti/u-travniku-obnovljen-ogranak-matice-hrvatske-460/>

2.2. Evidencija ogranaka MH

Prema evidenciji, u bazi podataka Matice hrvatske u siječnju 2025. imamo 126 ogranaka sa statusom **Aktivan** (*Prilog 3.*). U Republici Hrvatskoj djeluje 96 ogranaka od kojih jedan ima status povjereništva (**Solin**). U Bosni i Hercegovini djeluje 18 ogranaka i u inozemstvu 12 ogranaka, od kojih 2 imaju status povjereništva (**Brisel** i **Toronto**). Mora se uzeti u obzir da je riječ o nominalnom broju i da među aktivnim ograncima određeni broj ogranaka nema urednu djelatnost i dokumentaciju. Odnosno, imamo 19 ogranka kod kojih postoje znatni ili djelomični problemi: nepotpuna dokumentacija, manje od 10 uplaćenih članarina duži niz godina, istek mandata predsjedniku i predsjedništvu više od godinu dana, nedostatak komunikacije i izvješća o radu. Popis navedenih ogranaka s napomenama dodan je kao prilog ovom izvješću (*Prilog 4.*).

U prilogu izvješća nalazi se i izvješće o broju članova pojedinog ogranka u Republici Hrvatskoj (*Prilog 2.*).

I dalje se bilježi rast novoupisanih članova (49 više nego 2024.). Broj uplaćenih članarina u RH u 2025. iznosi **4.865** što je za 9 manje nego prethodne godine. Ogranci MH u Bosni i Hercegovini i inozemstvu ne uplaćuju članarine Središnjici MH. (Podatci o uplatama članarina ogranaka izvan RH tek se trebaju pridodati).

2.3. Izvješća o radu ogranaka u 2025., planovi rada i nakladnički planovi za 2026.

U skladu s člankom 36. Pravila Matice hrvatske od ogranaka je zatraženo da do 26. siječnja 2025. dostave izvješća o radu u 2025. godini i planove rada u 2026. godini. Izvješća i planovi ogranaka (onih koji su ih dostavili) mogu se pregledati na poveznici:

<https://drive.google.com/drive/folders/1sFKBfu4ri4jXqAVBACYSH86ToAP5nn54?usp=sharing>

(poveznica najbolje funkcionira kada ju se kopira u Internet preglednik)

2.4. Obnavljanje, osnivanje i inicijative za osnivanje ogranaka

U 2025. godini osnovan je Ogranak Matice hrvatske u Travniku.

Odobreno je osnivanje ogranka inicijativama iz Vrbovskog i Novog Travnika.

2.5. Portal za ogranke i Vijenac

2.5.1. Prikupljanje informacija o radu ogranaka i Portal ogranaka MH

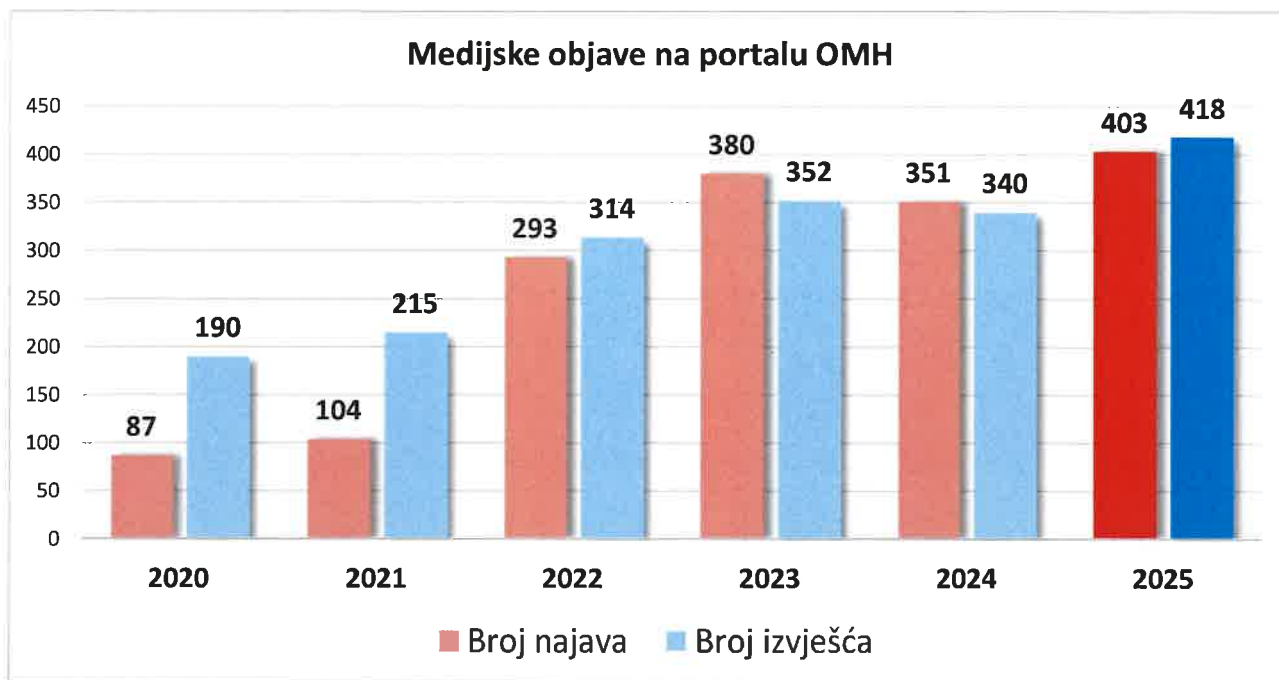
[\(https://www.matica.hr/ogranci/\)](https://www.matica.hr/ogranci/)

Tajništvo za ogranke tijekom cijele godine prikupljalo je informacije o aktivnostima ogranaka te o tome izvještavalo Predsjedništvo MH.

Portal za ogranke, dio Matičine mrežne stranice na kojemu se objavljuju najave i izvješća o radu ogranaka te prikazi izdanja ogranaka, u 2025. godini administrirao je i uređivao Danijel Hrgić.

U 2025. godini zabilježen je ukupan porast broja objava **od 18,9%** u usporedbi s 2024. godinom, odnosno **12,1% porast** u usporedbi s dosada rekordnom 2023. godinom. Brojčano prikazano u 2025. godini objavljeno je **418** izvješća s događanja u OMH (**23,30% više nego u 2024.**), te **403** najave događanja (**14,81% više od 2023.**).

Većem broju objava svakako je pogodovala proslava 1100. obljetnice Hrvatskog Kraljevstva, u sklopu koje je bila povećana i aktivnost Središnjice u događanjima u Ograncima.

Slika 1: Prikaz broja objava na Portalu za ogranke MH 2020 – 2025.

U pogledu objave izdanja OMH na Portalu je ove godine objavljeno tek desetak izdanja Ogranaka s obzirom na povećan opseg poslova i iznimno vremenski zahtjeva proces postavljanja knjiga na web. Proces zahtjeva vrijeme i napor u smislu traženja svih potrebnih informacija i sastavljanja kratkih sadržaja ili prenamijene sadržaja u knjizi za objavu.

Budući da Matičin list „*Vijenac*“ nema dovoljno prostora da se u njemu objave sve vijesti i informacije iz OMH, portal ogranaka je trenutačno jedino rješenje za opširnije informiranje o radu ogranaka. Portal zahtjeva i suradnju s ograncima u smislu pronalaska autora koji će dostaviti tekstove, kao i njihov angažman u pronalasku slikovnih materijala i drugih popratnih sadržaja. Radi objave podataka, kao i zaštite autorskih prava, važno je da ogranci sami pišu i šalju vijesti o događanjima, što je, nažalost, ponekad izazovno organizirati.

2.5.2 Prezentiranje ogranaka u *Vijencu* i portalu *Misao.hr*

Pomoćnik tajnika za ogranke i članstvo MH Danijel Hrgić vrši dužnosti urednika vijesti iz OMH u *Vijencu* od siječnja 2023. te u toj funkciji prikuplja, priprema i uređuje vijesti iz ogranaka za objavljivanje u *Vijencu*.

Nakon redizajna prosječan broj tekstova iz ogranaka po broju *Vijenca* je između 6 i 9, dakle, u 2025. godini za rubriku je pripremljeno i u njoj objavljeno oko 180 vijesti, te deseci

prikaza knjiga i drugih tekstova iz Matičinih ogranaka. Vrijedi naglasiti kako vijesti iz Ogranaka u *Vijencu* sačinjavaju manje od polovice svih vijesti koje primamo iz Ogranaka, a sve ostale vijesti vidljive su na sve posjećenijim stranicama Portala ogranaka.

U proteklih godinu dana na stranicama *Vijenca* posvećenim Ograncima primarno se trudilo povećati vidljivost novijih Ogranaka i Ogranaka iz kojih izvješća nisu toliko česta, uz davanje posebnog značaja za posebno dobre vijesti iz Ogranaka kojima je dan prošireni prostor čak i izvan standardnog okvira.

Članci i izvještaji tajnika za ogranke s događaja na kojima su sudjelovali predstavnici Središnjice u ograncima redovito se objavljuju u *Vijencu*.

I matičin portal Misao.hr prati događanja vezana za ogranke Matice hrvatske. Izvještava o gostovanjima ogranaka u Središnjici te pokriva i važnije događaje u ograncima. Također, objavio je nekoliko intervjua s matičarima iz ogranaka.

3. BAZA PODATAKA MATICE HRVATSKE

U bazi podataka Matice hrvatske vode se podatci o članstvu i ograncima MH. U rujnu 2025. tvrtka koja je razvila i održavala aplikaciju i bazu podataka promijenila je smjer i ciljeve poslovanja te su u skladu s tim raskinuli ugovor o održavanju uz ponudu novog ugovora s drastično izmijenjenim uvjetima. Potrebno je što prije pronaći novog pružatelja usluge održavanja baze podataka i eventualnog razvoja aplikacije.

Prilozi:

1. *Izvešće o članstvu Matice hrvatske u 2025. godini (sastavio Danijel Hrgić)*
2. *Tablica s podacima o uplaćenim članarina u ograncima u RH (Excel)*
3. *Popis ogranaka sa statusom AKTIVAN u bazi podataka Matice hrvatske*
4. *Popis ogranaka s nepotpunom dokumentacijom i/ili problemima u aktivnosti*

Izvješće o stanju članstva Matice hrvatske u 2025. godini

Sastavio Danijel Hrgić,
pomoćnik tajnika za ogranke Matice hrvatske

I. Trenutačno stanje registra članova MH

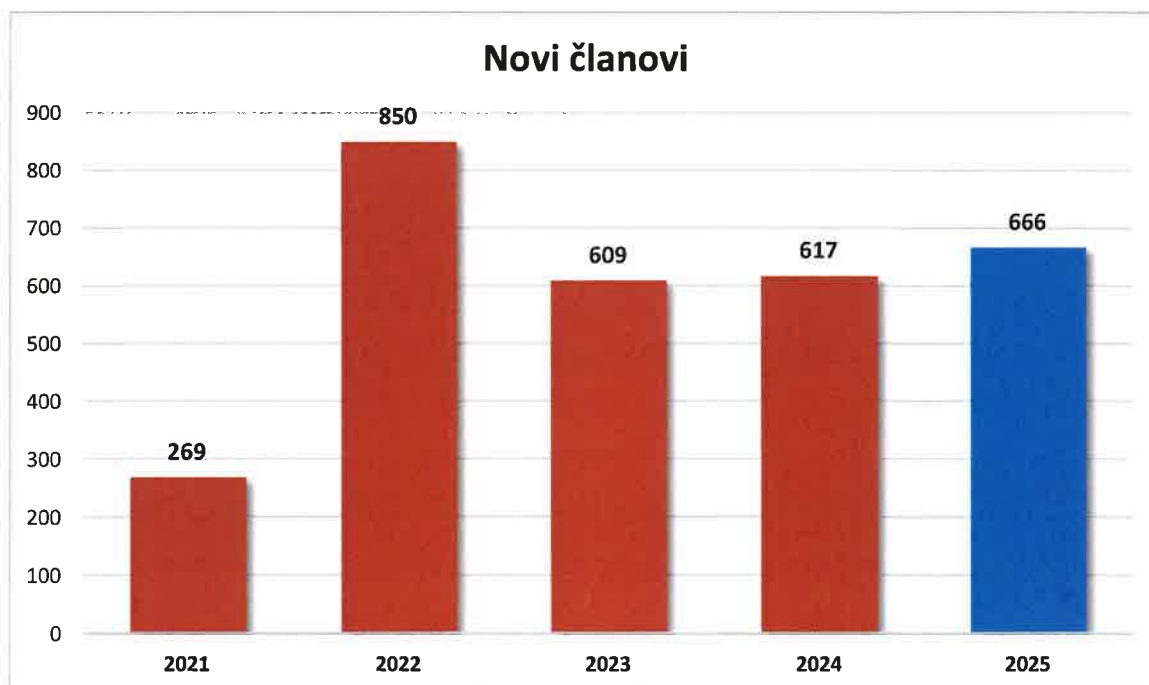
- Trenutačno u bazi članova imamo upisano **17.216** članova od kojih (**3.043** člana iz **Bosne i Hercegovine**, **13.216** članova iz **Republike Hrvatske** te **957** članova iz **Inozemstva**), od toga je u prosjeku **5000-5200** članova aktivnih (članova koji redovno plaćaju članarinu)
- Među **13.216** članova iz Republike Hrvatske: **3050** ih pripada u **Odjele Matice hrvatske** pri Središnjici, **9.562** ih pripada u **Ogranke** i **605** ih pripada u **Središnjicu**

Broj članova Matice hrvatske 2024.		
Republika Hrvatska		
	Odjeli	3.050
	Ogranci	9562
	Središnjica	605
Bosna i Hercegovina		
	Ogranci	3043
Inozemstvo		
	Ogranci	567
	Središnjica izvan RH	390
	UKUPNO	17.217

- U 2025. godini **37 članova** koji su redovno plaćali članarinu tražilo je ispis iz članstva, **76 redovitih članova** evidentirano je kao preminulo dok je njih **10** tražilo da se proglase **neaktivnima** iz drugih razloga (bolest, izbivanje iz države, nemogućnost aktivnog sudjelovanja u radu Matice hrvatske)
- Kao i proteklih godina, dugo godina neaktivni članovi su se za obnavljanje svojih članskih prava javljali samoinicijativno ili pak preko predstavnika Ogranaka i Odjela čime se ponovno aktiviralo 30-ak članova

II. Novi članovi

- U 2025. godini u Maticu hrvatsku učlanilo se **666** novih članica/ova, koje je u članstvo primio Glavni odbor Matice hrvatske na šest sjednica (od 9. siječnja do 12. prosinca 2025. godine)
- U odnosu na prethodnu godinu (**2024**) zabilježen je porast broja novih članova od 8%
- Od 617 članova, **94** se prijavilo u odjele Matice hrvatske, **375** ih je u ograncima MH u Republici Hrvatskoj, **154** nova člana su iz ogranaka u BiH, a **35** je novih članova iz inozemstva i **8** u Središnjici
- Na temelju trenutne evidencije od **482** nova člana iz Hrvatske članarinu je uplatilo njih **359** što čini **74%**¹ što je dosta manje u odnosu na prošlu godinu kada je taj postotak bio 82%. Na to je potencijalno utjecao i relativno kasni datum zadnjeg Glavnog odbora
- Naznaka je to trenda da se u članstvo Matice hrvatske privlači članove koji zaista imaju interes podršci rada Matice hrvatske i njenih Odjela i Ogranaka

Prilog 1. Grafikon koji prikazuje promjenu u količini novih članova u proteklih 5 godina

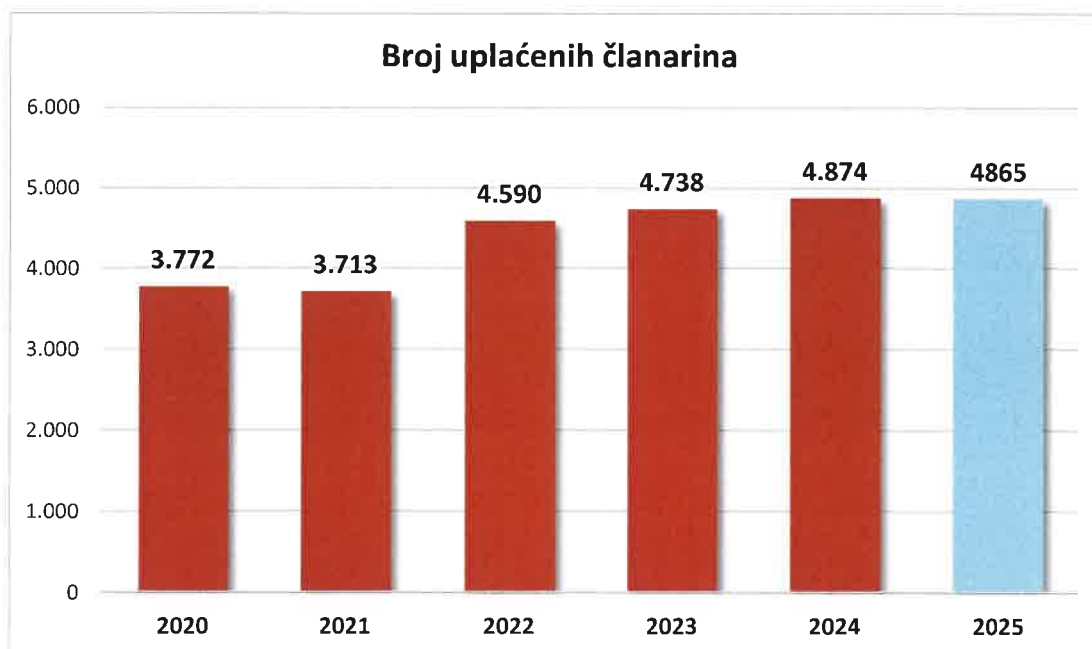
- Gledano u postotcima, među novim članovima je **46,3%** žena naspram **53,7%** muškaraca. **151** novi član pripada umirovljeničkoj populaciji, **11** novih članova su učenici, **34** nova člana su studenti dok je ostalih **470** radno sposobno.

¹ Prema evidenciji iz registra članova s podacima ažuriranim do 31. prosinca 2025.

III. Uplate članarine

- U protekloj godini članarinu je uplatilo **4.865** članova iz RH²
- broj uplata u 2024. se uz blagi rast od **2,8%** što podrazumijeva porast od 136 uplaćenih članarina, zadržao na razini od prošle godine, što je u skladu s dosadašnjim iskustvima i zapažanjima o dinamici uplata
- u ovoj godini poslano je preko 8000 uplatnica
 - uplatnice su poslone svim članovima iz Hrvatske prema mjesecu uplate protekle članarine, a koji su svoju obvezu podmirili barem jednom u proteklih 5 godina
 - uplatnice su slane i članovima koji su pristupili članstvu Matice u zadnje 2 godina, a koji tu obvezu nisu nikada podmirili
 - podsjetnici s uplatnicama su poslani u dva navrata prošle godine, te prema potrebi i pojedinačno članovima, na adrese predsjednika Ogranaka i druge

Broj uplata članarine u RH	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	3.762	3.772	3.713	4.590	4.738	4.874	4.865 ³

² Prema evidenciji iz registra članova s podacima ažuriranim do 31. prosinca 2025.

³ Prema evidenciji iz registra članova s podacima ažuriranim do 31. prosinca 2025.

BROJ UPLAĆENIH ČLANARINA U OGRANCIMA MH U REPUBLICI HRVATSKOJ

(na dan 31. prosinca 2025.)

**Pregled ne sadrži ogranke u postupku osnivanja.*

OGRANAK	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Usporedba
BEDNJA	20	18	16	14	12	10	Pad
BELI MANASTIR	27	30	31	29	31	33	Rast
BELIŠĆE	12	12	11	12	9	26	Rast
BIZOVAC	12	16	16	12	10	12	Rast
BJELOVAR	31	34	38	41	39	44	Rast
BLATO	13	14	19	20	22	23	Rast
BUJE	20	19	24	23	24	23	Pad
ČABAR	10	10	12	20	14	14	Jednako
ČAKOVEC	120	127	129	133	136	136	Jednako
ČAZMA	3	3	7	7	5	7	Rast
DARUVAR	18	23	28	28	31	29	Pad
DELNICE	20	20	20	19	20	18	Pad
DONJI MIHOLJAC	16	21	23	23	21	19	Pad
DRNIŠ	19	19	24	25	24	25	Rast
DUBROVNIK	126	124	134	131	124	134	Rast
DUGO SELO	10	9	7	7	10	8	Pad
ĐAKOVO	20	19	24	24	25	20	Pad
ĐURĐEVAC	14	16	10	12	22	19	Pad
FAŽANA	5	6	9	8	6	5	Pad
FERIČANCI	9	15	17	13	16	17	Rast
GAREŠNICA	12	11	18	19	23	26	Rast
GOSPIĆ	36	28	38	33	36	29	Pad
HRVATSKA KOSTAJNICA	1	1	24	30	32	30	Pad
HVAR	25	24	26	24	24	24	Jednako
ILOK	11	10	13	20	23	20	Pad
IMOTSKI	9	6	7	17	48	50	Rast
JASTREBARSKO	78	79	93	97	96	115	Rast
JELENJE	14	14	15	10	14	5	Pad
JELSA	11	12	19	13	11	10	Pad
KARLOVAC	44	42	52	51	48	62	Rast
KASTAV	8	5	4	6	6	5	Pad
KAŠTELA	11	11	23	21	23	20	Pad
KLANJEC	27	23	29	24	22	26	Rast
KLOŠTAR IVANIĆ	12	12	21	13	14	13	Pad
KNIN	6	11	11	9	8	7	Pad
KOLAN	11	3	11	10	12	10	Pad
KONAVLE	18	15	16	16	17	15	Pad
KOPRIVNICA	34	34	37	31	36	34	Pad
KRIŽEVCI	46	46	55	54	59	50	Pad
KRK	0	17	13	15	12	17	Rast
KUTINA	33	30	38	55	48	51	Rast
KUTJEVO	0	0	0	0	30	26	Pad
LANIŠĆE	5	6	7	6	5	4	Pad
LIPOVLJANI	15	16	12	16	14	19	Rast
MAKARSKA	23	23	26	25	20	17	Pad
MALI LOŠINJ	13	13	15	19	17	19	Rast
MARIJA BISTRICA	31	29	31	31	28	29	Rast
METKOVIĆ	39	42	59	57	61	57	Pad
MURTER	26	24	24	25	26	26	Jednako
NAŠICE	9	9	11	10	11	9	Pad
NOVA GRADIŠKA	37	40	45	50	53	58	Rast
NOVALJA	3	3	10	6	5	4	Pad
NOVI MAROF	6	6	8	8	7	7	Jednako

NOVSKA	20	19	24	21	20	20	Jednako
OGULIN	26	26	33	34	32	28	Pad
OPATIJA	20	21	19	22	22	22	Jednako
OPUZEN	33	28	24	25	23	25	Rast
ORAHOVICA	10	9	20	15	14	14	Jednako
OREBIĆ	15	11	15	16	14	10	Pad
OSIJEK	100	97	105	125	114	96	Pad
OTOČAC	0	0	0	0	27	28	Rast
OZALJ	16	16	24	24	27	31	Rast
PAG	8	9	12	12	10	11	Rast
PAKRAC	4	4	5	5	5	6	Rast
PAZIN	9	7	10	9	9	8	Pad
PETRINJA	40	30	42	46	49	63	Rast
PLOČE	0	0	9	11	11	9	Pad
PODSTRANA	27	23	29	31	37	46	Rast
POKUPSKO	2	2	14	5	7	4	Pad
POŽEGA	73	70	82	88	102	89	Pad
PRIMOŠTEN	9	7	7	22	25	23	Pad
PULA	22	23	23	21	24	22	Pad
RAB	8	7	8	9	9	8	Pad
RIJEKA	57	51	72	77	77	71	Pad
ROVINJ	24	24	32	30	27	33	Rast
SAMOBOR	57	60	63	64	69	71	Rast
SINJ	56	56	76	74	73	81	Rast
SISAK	22	18	26	32	30	34	Rast
SKRADIN	10	8	10	12	12	9	Pad
SLATINA	32	31	34	39	38	33	Pad
SLAVONSKI BROT	31	33	47	49	45	44	Pad
SLAVONSKI KOBAS	1	2	32	45	47	42	Pad
SOLIN	3	4	4	5	6	6	Jednako
SPLIT	146	139	172	175	181	195	Rast
STARI GRAD	0	0	0	0	16	20	Rast
STON	14	13	18	17	18	15	Pad
SVETA NEDELJA	29	30	39	41	40	37	Pad
SVETI IVAN ZELINA	6	4	9	8	7	8	Rast
ŠIBENIK	46	39	55	57	60	59	Pad
TRIBUNJ	1	0	3	12	12	9	Pad
TROGIR	15	20	17	18	19	28	Rast
UMAG	13	16	10	12	12	8	Pad
VALPOVO	16	18	20	23	20	18	Pad
VARAŽDIN	53	53	57	58	56	69	Rast
VARAŽDINSKE TOPLICE	24	21	16	17	19	18	Pad
VELIKA GORICA	29	29	37	34	32	29	Pad
VINKOVCI	111	110	141	132	143	149	Rast
VIROVITICA	25	20	35	29	32	29	Pad
VIS	17	17	22	23	20	18	Pad
VIŠKOVO	6	6	6	4	4	5	Rast
VRGORAC	2	2	2	2	2	2	Jednako
VUKOVAR	27	28	38	38	37	36	Pad
ZABOK	32	32	45	50	51	48	Pad
ZADAR	87	89	132	130	135	138	Rast
ZAPREŠIĆ	40	43	56	65	64	61	Pad
ŽUPANJA	19	19	25	26	28	31	Rast
UKUPNO	2672	2644	3266	3361	3503	3533	

Porast broja uplata	40
Pad broja uplata	55
Jednak broj uplata	10
	105

Ogranci sa statusom AKTIVAN u bazi podataka MH

Ukupno 126

Hrvatska: 96

1. Bednja
2. Beli Manastir
3. Belišće
4. Bizovac
5. Bjelovar
6. Blato
7. Buje
8. Čabar
9. Čakovec
10. Daruvar
11. Delnice
12. Donji Miholjac
13. Drniš
14. Dubrovnik
15. Đakovo
16. Đurđevac
17. Feričanci
18. Garešnica
19. Gospić
20. Hrvatska Kostajnica
21. Hvar
22. Ilok
23. Imotski
24. Jastrebarsko
25. Jelenje
26. Jelsa
27. Karlovac
28. Kastav
29. Kaštela
30. Klanjec
31. Kloštar Ivanić
32. Kolan
33. Konavle
34. Koprivnica
35. Križevci
36. Krk
37. Kutina
38. Kutjevo
39. Lanišće

40. Lipovljani
41. Makarska
42. Mali Lošinj
43. Marija Bistrica
44. Metković
45. Murter
46. Našice
47. Nova Gradiška
48. Novalja
49. Novska
50. Ogulin
51. Opatija
52. Opuzen
53. Orahovica
54. Osijek
55. Otočac
56. Ozalj
57. Pag
58. Petrinja
59. Ploče
60. Podstrana
61. Pokupsko
62. Požega
63. Primošten
64. Pula
65. Rab
66. Rijeka
67. Rovinj
68. Samobor
69. Sinj
70. Sisak
71. Skradin
72. Slatina
73. Slavonski Brod
74. Solin/povjereništvo
75. Slavonski Kobaš
76. Split
77. Stari Grad
78. Ston
79. Sveta Nedelja
80. Sveti Ivan Zelina
81. Šibenik
82. Tribunj
83. Trogir
84. Umag
85. Valpovo

86. Varaždin
87. Varaždinske Toplice
88. Velika Gorica
89. Vinkovci
90. Virovitica
91. Vis
92. Vukovar
93. Zaboku
94. Zadar
95. Zaprešić
96. Županja

Bosna i Hercegovina: 18

1. Banja Luka (BiH)
2. Bugojno (BiH)
3. Čapljina (BiH)
4. Čitluk (BiH)
5. Grude (BiH)
6. Kupres (BiH)
7. Livno (BiH)
8. Mostar (BiH)
9. Orašje (BiH)
10. Posušje (BiH)
11. Sarajevo (BiH)
12. Stolac (BiH)
13. Široki Brijeg (BiH)
14. Tomislavgrad (BiH)
15. Travnik (BiH)
16. Tuzla (BiH)
17. Vitez (BiH)
18. Žepče (BiH)

Inozemstvo: 12

1. Subotica (SRB)
2. Beč (AUS)
3. Bruxelles (BEL)/povjereništvo
4. Pečuh (MAĐ)
5. Šopron (MAĐ)
6. München (NJEM)
7. Wiesbaden (NJEM)
8. Ruhrsko područje (NJEM)
9. Boka kotorska (CG)
10. Maribor (Kulturno društvo MH) (SLO)

11. Prag (ČEŠ)

12. Toronto/Društvo prijatelja MH (KAN)/povjereništvo

Prilog 4.

**Popis ogranaka s nepotpunom dokumentacijom
i/ili problemima u aktivnosti**

Redoslijedom po državama izloženi su navedeni ogranci s kratkim napomenama:

OGRANAK	DRŽAVA	KOMENTAR
OMH u Bednji	Hrvatska	Istekao mandat. Nema aktivnosti. Uplaćenih članarina 10.
OMH u Jelenju	Hrvatska	Istekao mandat 10.10.2025. Nedovoljno uplata: 5.
OMH u Kastvu	Hrvatska	Nepotpuna dokumentacija. Nisu poslali zapisnik održane Izbornae Skupštine. Održali skupštinu bez potrebnog broja uplata članarina. Duže nedovoljan broj članova.
OMH u Lanišću	Hrvatska	Nepotpuna dokumentacija. Duže nije održana skupština. Duži niz godina ispod 10 uplaćenih članarina.
OMH u Našicama	Hrvatska	Istekao mandat/Neaktivan ogranak/Nedovoljno uplata
OMH u Pokupskom	Hrvatska	Nema nikakve aktivnosti. Istekao Mandat .12.2023. Pokušana Izborna skupština. Nedovoljno uplata: 4.
OMH u Puli	Hrvatska	Nepotpuna dokumentacija, ima dosta članova, no nije dugo održana izborna skupština. Dogovoren sastanak sa svim članovima 2. ožžujka 2026. u Puli. Uplaćenih članarina u 2025. : 22.

OMH u Rabu	Hrvatska	Održana skupština nisu poslali zapisnik. Uplaćenih članarina u 2025.: 8.
OMH u Slavonskom Brodu	Hrvatska	Brisan iz Registra udruga. Navodno nisu dostavili Zapisnik izborne skupštine i nisu uskladili pravila sa Zakonom o udrugama. Imali aktivnost. Broj uplaćenih članarina u 2025: 44.
OMH u Umagu	Hrvatska	Istekao mandat/Nedovoljan broj uplata u 2025: 8.

OGRANAK	Bosna i Hercegovina	KOMENTAR
OMH u Stocu	BiH	Nemamo podatke o izornoj skupštini u posljednje četiri godine.
OMH u Orašju	BiH	Nemamo podatke o izornoj skupštini u posljednje četiri godine.
OMH u Širokom Brijegu	BiH	Nemamo podatke o izornoj skupštini u posljednje četiri godine.
OMH u Posušju	BiH	Nepotpuna dokumentacija. Nije održana Izborna skupština.
OMH u Žepču	BiH	Nepotpuna dokumentacija. Nemamo podatke o Izornoj skupštini u posljednje četiri godine.

OGRANAK	DRŽAVA	KOMENTAR
OMH u Subotici	Srbija	Nepotpuna dokumentacija, nemamo informacije o izornoj skupštini i broju uplaćenih članarina, nisu poslali godišnje izvješće.

OGRANAK	DRŽAVA	KOMENTAR
OMH u Pečuhu	Mađarska	Nemamo podatke o izornoj skupštini u posljednje četiri godine. Slab kontakt miti informacije o aktivnosti.
OMH u Šopronu	Mađarska	Nemamo podatke o izornoj skupštini u posljednje četiri godine. Postoji aktivnost.

OGRANAK	DRŽAVA	KOMENTAR
OMH u Torontu/Društvo prijatelja Matice hrvatske (KAN)	Kanada	Nemamo podatke o Skupštini. U posljednje vrijeme nemamo informacije o aktivnosti.

IZVJEŠĆE O RADU ODJELA MATICE HRVATSKE U 2025.

ODJEL ZA ARHEOLOGIJU I ETNOLOGIJU

Pročelnica: Lidija Bajuk

18. ožujka 2025. – Predstavljanje knjige Jadrana Kalea *Vodič kroz suhozidnu baštinu Šibensko-kninske županije*

ODJEL ZA DEMOGRAFIJU

Pročelnik: Marin Strmota

ODJEL ZA FILOZOFIJU

Pročelnik: Berislav Podrug

13. svibnja 2025. – Predstavljanje zbornika radova *Filozofijsko djelo Gjura Arnolda* (u suradnji s OMH u Sisku)

11. lipnja 2025. – Predavanje Stipe Kutleše: Boškovićeva filozofija

30. listopada 2025. – Predavanje Bojana Marottija: *Filozofija i (hrvatski) jezik*

5. studenoga 2025. – Predavanje Pavla Gregorića: *Antička astronomija između filozofije i znanosti*

ODJEL ZA GLAZBU

Pročelnica: Tamara Jurkić Sviben

4. studenoga 2025. – Književno-glazbeni recital u povodu 150. rođendana Dragutina Domjanića (u suradnji s Odjelom za književnost)

30. listopada 2025. – Obilježavanje 20. obljetnice Studija glazbe FPMOZ Sveučilišta u Mostaru, uz 10. obljetnicu smrti prof. dr. sc. Nikole Buble

10. svibnja 2025. – Predstavljanje monografije *Glazbena kultura u mostarskoj katedrali od 1980. do 2012. godine / Sačuvano od zaborava*

ODJEL ZA GOSPODARSTVO

Pročelnik: Franjo Bušić

26. studenoga 2025. – Tribina Sučeljavanja u Matici hrvatskoj: Digitalni euro – prilika ili neprilika?

ODJEL ZA HRVATSKO GLAGOLJAŠTVO

Pročelnica: Biserka Draganić

21. siječnja 2025. – Predavanje Jelene Vignjević: *Učenje i poučavanje početnog čitanja po najstarijim hrvatskim početnicama*

4. veljače 2025. – Predavanje akademika Matea Žagara: Bašćanska ploča

18. veljače 2025. – U povodu Dana hrvatske glagoljice i glagoljaštva - *Večer glagoljskih knjiga* (u suradnji s Društvom prijatelja glagoljice)

15. travnja 2025. Predavanje Gordane Čupković: *Legenda o svetom Sisinu u glagoljičnim amuletima i u hrvatskom ćirilichnom apokrifnom molitveniku*

14. svibnja 2025. – Glagoljica i glagoljaška baština u primijenjenoj umjetnosti i dizajnu.
Modna kolekcija AZ Lane Marije Baša

21. listopada 2025. Predavanje Joze Vele: *Brevijar Vida Omišljanina*

27. studenoga 2025. – Predavanje Ane Šimić: *Hrvatski kraljevi i glagoljaši u povijesti i pripovijesti*

ODJEL ZA JEZIKOSLOVLJE

Pročelnik: Igor Marko Gligorić

8. svibnja 2025. – Međunarodni znanstveni skup *Stogodišnjica Stjepana Babića*
(Zagreb – Oriovac 8. – 10. svibnja 2025., glavni organizator: Hrvatsko filološko društvo)

ODJEL ZA KAZALIŠTE I FILM

Pročelnica: Anja Šovagović Despot

27. studenoga 2025. - Festival M&M: Četvrti Mićini dani u Zagrebu - otvaranje i stručni skup, simpozij

ODJEL ZA KNJIŽEVNOST

Pročelnica: Cvijeta Pavlović, od 27. listopada 2025. Dubravka Brezak Stamać

13. veljače 2025. – Tribina Književnost i kultura *Usmene molitvice*

27. ožujka 2025. – Međunarodni znanstveni skup – *Jer književnost postoji. Komparativna povijest hrvatske književnosti* (Matica hrvatska i Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

14. travnja 2025. – Kolokvij u povodu 85. rođendana Stijepa Mijovića Kočana

5. svibnja 2025. – Godišnja skupština Odjela za književnost MH s prigodnim recitalom: Domjanić, Vidrić, Šimić, Tadijanović, Gotovac (u suradnji s OMH u Jastrebarskom)

15. listopada 2025. – Tribina Književnost i kultura: *Vjekoslav Majer*

27. listopada 2025. – Izborna skupština Odjela na kojoj je za pročelnicu izabrana Dubravka Brezak Stamać

4. studenoga 2025. – Književno-glazbeni recital u povodu 150. rođendana Dragutina Domjanića (u suradnji s Odjelom za glazbu)

6. studenoga 2025. – Znanstveni skup *Hommage Thomasu Mannu (1875. – 1955. – 2025.)*
(u suradnji s Odsjekom za germanistiku FFZG-a i Goethe-Institut Kroatien)

26. studenoga 2025. – Znanstveni skup u povodu 70. obljetnice smrti Tina Ujevića (1955. – 2025.)

18. prosinca 2025. - Hommage Branimiru Donatu

ODJEL ZA LIKOVNE UMJNOSTI

Pročelnik: Dino Milinović

3. prosinca 2025. – *Rex et regnum* – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za povijest)

22. listopada 2025. – *Rex et regnum* – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za povijest)

21. svibnja 2025. – Predstavljanje knjige *Ervin Dubrović Slikarstvo u Rijeci 1891.– 1941.*
(u suradnji s Društvom povjesničara umjetnosti Hrvatske)

16. travnja 2025. – *Rex et regnum* – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za povijest)

ODJEL ZA MEDICINU

Pročelnik: Hrvoje Pezo

20. lipnja 2025. – Izborna skupština Odjela na kojoj je za pročelnika ponovno izabran Hrvoje Pezo

ODJEL ZA MEDIJE

Pročelnica: Jasna Vaniček-Fila

22. siječnja 2025. – Izborna skupština Odjela na kojoj je za pročelnicu izabrana Jasna Vaniček-Fila

3. travnja 2025. – Okrugli stol *Mediji i medijska pismenost; gdje smo danas?* (u suradnji s portalom Misao.hr)

ODJEL ZA MEĐONARODNU SURADNJU I ISELJENIŠTVO

Pročelnica: Tuga Tarle

12. ožujka 2025. – Tribina *Hrvatska dijaspora i njezina ostavština* uz uvodno predavanje Darije Hofgräff Marić i Vlatke Lemić

8. travnja 2025. – Tribina *Tragovima Hrvata u Novome Zelandu, putopisno istraživanje pisanih izvora* s predavanjem Ivane Hebrang Grgić i Ana Barbarić

20. svibnja 2025. Tribina *Hrvatska bratska zajednica i kulturna ostavština Hrvata u Americi* s uvodnim predavanjem Mirjane Piskulić

20. listopada 2025. – Predavanje Tade Jurića: *Hrvatska migracija u Njemačku kroz generacije: od gastarbajtera do "gastarbajtera milenijalaca"*

20. studenoga 2025. – Predavanje Matee Brstilo Rešetar: *Hrvatski povijesni muzej i realizacija prvog stalnog postava*

ODJEL ZA POLITOLOGIJU

Pročelnik: Jure Vujić

ODJEL ZA POLJODJELSTVO

Pročelnik: Josip Kraljičković

25. veljače 2025. – Izborna skupština Odjela na kojoj je za pročelnika izabran Josip Kraljičković

7. svibnja 2025. – Tribina *Značaj i uloga seoske žene u razvoju hrvatske poljoprivrede i sela*

4. prosinca 2025. – Tribina *Sučeljavanja u Matici hrvatskoj: samodostatnost u proizvodnji hrane vs globalizacija/konkurentnost*

ODJEL ZA POVIJEST

Tomislav Galović

19. veljače 2025. – Predstavljanje zbornika *Oratio pro Croatia – Govor za Hrvatsku: 500. obljetnica (1522. – 2022.)*

3. prosinca 2025. – *Rex et regnum* – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za likovne umjetnosti)

22. listopada 2025. – Rex et regnum – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za likovne umjetnosti)

16. travnja 2025. – Rex et regnum – ciklus predavanja povodom 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva (u suradnji s Odjelom za likovne umjetnosti)

ODJEL ZA PRAVNA PITANJA I KULTURU PRAVA MATICE HRVATSKE

Pročelnik: Zvonimir Slakoper

25. ožujka 2025. – Tribina *Ustavni sud i vladavina prava* uz uvodnu riječ Zvonimira Slakopera o Ustavnom sudu i dr. sc. Jadranku Crniću te izlaganje Mate Arlovića *Pravni položaj i uloga Ustavnih sudova u Europskoj Uniji*

24. studenoga 2025. – Predavanje Rutvice Rusan Novokmet: *Ujedinjeni narodi – osvrt na 80 godina djelovanja Organizacije i na ulogu Republike Hrvatske u međunarodnim odnosima*

ODJEL ZA PRIRODOSLOVLJE I MATEMATIKU

Pročelnica: Jasna Matekalo Draganović

13. ožujka 2025. – Predavanje Boška Kontića: *Zlatni rez u starome Egiptu*

24. travnja 2025. – Predavanje Nenada Raosa: *Bogoslav Šulek – prvi hrvatski popularizator kemije*

15. svibnja 2025. – Predavanje Miroslava Dorešića: *Tehnološki kvantni skok u 21. stoljeću – kvantni čipovi Willow i Majorana*

25. rujna 2025. – Predavanje Dubravka Klabučara: *Moderna kvantna teorija slavi stoti rođendan*

9. listopada 2025. – Predavanje Nenada Raosa: *Živa u povijesti medicine*

17. listopada 2025., Rijeka – Znanstveni skup *Hrvatski prirodoslovci 34* – uloga Hrvata znanstvenika u razvoju prirodoslovlja u Primorsko-goranskoj županiji

ODJEL ZA SOCIOLOGIJU

Pročelnik: Darko Polšek

1. travnja 2025. – Sociološki quodlibet – gost: Ivan Burić

9. travnja 2025. – Sociološki quodlibet – gosti: Velimir Šonje i Vuk Vuković

22. travnja 2025. – Sociološki quodlibet – gost: Mirko Bilandžić

ODJEL ZA ŠKOLSTVO

Pročelnica: Ljubica Banović

ODJEL ZA TEHNIČKU KULTURU

Pročelnica: Karolina Novak Mavar

21. svibnja 2025. – Predavanje Kristine Novak Zelenika: *Procjena geotermalnog potencijala u hrvatskom dijelu Panonskog bazena*

CIKLUS MLADI GLAZBENICI U MATICI HRVATSKOJ

Umjetnički voditelj: Goran Končar

Organizacijski voditelj: Mirko Cvjetko

- 17. veljače 2025. – Nuo Cheng i Matej Božić, glasoviri
- 12. svibnja 2025. – Paula Jovan, violina
- 19. svibnja 2025. – Roko Tominić, truba i Ivan Karol Villa, orgulje
- 26. svibnja 2025. – Filip Kukulj, violina
- 29. lipnja 2025. – Erin Bjelinski, glasovir
- 1. prosinca 2025. – Eva Radić, violina
- 8. prosinca 2025. – Marta Ćiković, harfa
- 10. prosinca 2025. – Glazbena škola Jastrebarsko

YOU TUBE KANAL MATICE HRVATSKE

Snimatelji: Mirko Cvjetko i Danijel Hrgić

Montažer: Mirko Cvjetko

- 17. siječnja 2025. – Tribina Sučeljavanja u Matici hrvatskoj: Demografski slom ili oporavak Hrvatske
- 18. siječnja 2025. – Matičin podcast – Marko Tadić
- 13. veljače 2025. – Reklamni spot: Knjige, periodika te portal Matice hrvatske MISAO.hr
- 20. ožujka 2025. – Tribina Sučeljavanja u Matici hrvatskoj: Geostrateški odnosi na europskom jugoistoku
- 21. svibnja 2025. – Najavni spot Četvrtog festivala knjige u Matici hrvatskoj
- 16. srpnja 2025. – Reportaža o prvome danu Četvrtog festivala knjige u Matici hrvatskoj
- 5. studenoga 2025.. – Promotivni spot o izdanjima MH
- 24. studenoga 2025. – Konferencija Libertas – dio predavanja Ivice Šole:
Sloboda kao trajni izazov
- 22. prosinca 2025. – Konferencija Libertas – dio predavanja Velimira Šonje:
Kakve ekonomske principe imaju zemlje u koje se Hrvati iseljavaju

IZVJEŠĆE UREDA KOMUNIKACIJA I MEDIJA MATICE HRVATSKE

POPIS POSLOVA I ZADUŽENJA – JELENA GAZIVODA

29. siječnja 2026.

ODNOSI S JAVNOŠĆU

- najave i priopćenja za aktivnosti MH u dogovoru s Predsjedništvom / prema aktivnostima u kalendaru MH, u skladu s dobrom praksom
- Komunikacija s medijima
- Pisanje vijesti i najava (rubrika Novosti, rubrika Zbivanja) i uređivanje mrežne stranice Matica.hr
- Kreiranje najava Zbivanja u Središnjici za svaki broj *Vijenca* (u suradnji s M. Cvjetkom)
- Kreiranje sadržaja i uređivanje društvenih mreža (Facebook, Instagram, LinkedIn).

DOGAĐANJA

- Organiziranje događanja i sudjelovanje na događajima
- Tribina Sučeljavanja u Matici hrvatskoj, organizacija i uvodno moderiranje
- Fotografiranje po potrebi

RADIJSKA EMISIJA

- Uređivanje i vođenje radijske emisije Radio knjižara na Radio Mariji Radio Marija, drugi ponedjeljak u mjesecu, 11-11.30 sati)

NOVOSTI IZ MATICE HRVATSKE (NEWSLETTER)

- Uređivanje i slanje tjednih Novosti iz Matice hrvatske uz tehničku potporu kolege Željka Podoreškog

- Uređivanje i slanje novosti iz Galerije MH – poziv na izložbe (tjedan prije izložbe)

- Uređivanje i slanje Novosti (newsletter) – Mladi glazbenici – poziv na koncert

- Uređivanje i slanje Novosti – predstavljanje nove knjige u izdanju MH

TERENSKE NASTAVE UČENIKA I STUDENATA, POSJET MH

- Komunikacija i organizacija terenske nastave u MH – učenici, studenti

KOORDINACIJA KALENDARA MH

- Odgovaranje na upite voditelja odjela MH za rezervaciju i dostupnost termina u internom kalendaru MH i koordinacija kalendara MH

NAJAM DVORANA

- Odgovaranje na upite za najam, slanje preliminarne ponude
- Komunikacija s računovodstvom i slanje službene ponude
- Ispunjavanje ugovora i zaključivanje ugovora za najam
- Razgled dvorana s klijentima i dogovori oko korištenja

KOORDINACIJA ČETVRTOG FESTIVALA KNJIGE U MH

- Izrada tablice sa zaduženjima i rokovima u skladu sa sastancima Savjeta festivala
- Izrada prijedloga proračuna i njegova provedba
- Organizacija sastanaka Savjeta
- Raspisivanje natječaja za prijavu (ogranici/gosti) sudjelovanja na Festivalu
- Pisanje projekta i prijava na Javne potrebe u kulturi (Ministarstvo kulture i medija MH i Grad Zagreb)
- Izvješćivanje i pravdanje troškova za projekt
- Organizacija i koordinacija Festivala
- Odnosi s medijima, društvene mreže
- Rad na Festivalu

GALERIJA MATICE HRVATSKE

- Potpisivanje ugovora za autore, studentske ugovore i ostalo.
- Koordinacija s voditeljom Galerije MH oko datuma održavanja izložbi
- Odnosi s javnošću i društvene mreže Galerije MH
- Odnosi s medijima i slanje najave za otvaranje izložbe
- Članstvo u Savjetu Galerije MH, sastanci i zapisnici, organiziranje sastanaka

PROJEKTI

- Pisanje projekata i izvješćivanje
- Ministarstvo kulture i medija RH
- Grad Zagreb
- MZO
- Središnji državni ured za Hrvate izvan RH
- Zaklada HAZU

AAI KOORDINATOR PRI CARNET-U

- Akreditacija organizacije, održavanje imenika

KOMUNIKOLOŠKA ŠKOLA MATICE HRVATSKE

- Organizacija i administracija Komunikološke škole MH
- Održavanje predavanja u KŠMH
- Održavanje veza s alumnima KŠMH
- Organizacija popratnih događanja vezanih za školu

STUDENTSKA PRAKSA U OKVIRU STUDIJA SOCIOLOGIJE I KOMUNIKOLOGIJE FAKULTETA HRVATSKIH STUDIJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

- Mentoriranje studenata u Uredu komunikacija i medija od akad. god. 2024/2025.

Ured komunikacija i medija Matice hrvatske (u kojem je zaposlena jedna osoba) u 2025. godini:

Svojim aktivnostima pratio je djelatnost MH. U skladu s odlukama, i u dogovoru s Predsjedništvom i Uredom Predsjedništva, o prioritetima je redovito informirao medije, javnost, članove te ostale zainteresirane skupine za rad najstarije hrvatske kulturne ustanove. Ured redovito surađuje sa svim službama MH. Intenzitet suradnje ovisi o području aktivnosti.

Informiranje uključuje sljedeće kanale i alate: objave na mrežnim stranicama Matice hrvatske (Matica.hr) i društvenim mrežama (Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn – Matica hrvatska i Galerija Matice hrvatske, Komunikološka škola MH), objave za medije, komunikaciju s medijima, organizaciju gostovanja članova MH u medijima, susrete s medijima, informiranje članova i zainteresirane javnosti kroz Matičine kanale, organizaciju i sudjelovanje na događajima i druge aktivnosti. Ured uređuje i vodi emisiju Radio knjižara (Radio Marija, drugi ponedjeljak u mjesecu, 11-11.30 sati).

Uređuje Novosti iz Matice hrvatske i druge pozive na događanja (tjedne obavijesti o aktivnostima MH, koncerti mladih glazbenika, izložbe u Galeriji MH). Sudjeluje u digitalnoj transformaciji Matice hrvatske. Unutar Organizacijskog odbora koordinira Četvrti festival knjige u Matici hrvatskoj, organizira tribine Sučeljavanja u Matici hrvatskoj i druga događanja. Podnosi prijavu za Festival i druge projekte (kolokvije) na natječaje – javne potrebe u kulturi pri Gradu Zagrebu, Ministarstvu kulture i medija RH te Središnjem državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Nakon završetka financiranih projekata izvješćuje o ostvarenim programima i utrošenim sredstvima.

Na mrežnim stranicama Matice hrvatske u 2025. godini objavljene su 133 najave događanja u organizaciji Matice hrvatske (uključujući odjele i ogranke bez većih istaknutih događanja). Uz to, Matica hrvatska bila je domaćin za 43 događaja organizacija kojima je ustupila dvorane te 14 događaja plaćenog najma. Kad se tomu pribroje velika događanja, svi sastanci odjela, koncerti Mladih glazbenika te predstavljanja Matičinih knjiga i *Hrvatske revije* izvan Središnjice, održano je više od 250 različitih aktivnosti.

U 2025. godini izdvajamo sljedeća zbivanja i projekte:

- Dan Matice hrvatske
- Proslava 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva – oratorij Krunidba kralja Tomislava i izdanja u povodu obljetnice
- Četvrti festival knjige u MH
- Glavna izborna skupština u Čakovcu
- Interliber – digitalna marketinška i PR kampanja koja je tijekom sudjelovanja MH na Interliberu pratila prodajni dio.
- Predstavljanje novih izdanja MH i događaji na visokoj razini vezani za predstavljanja izdanja ogranaka MH
- Pokretanje portala Misao.hr
- Osnivanje novih ogranaka
- Važne obljetnice – kolokviji i skupovi u organizaciji odjela MH
- Božićni susret u MH
- Tribine Sučeljavanja u Matici hrvatskoj
- Komunikološka škola MH 2025. u Čakovcu
- I drugo.

DAN MATICE HRVATSKE, 11. VELJAČE 2025.

Svečanim programom Matica hrvatska 11. veljače 2025. proslavila je 183. godinu od osnutka (osnovana 10. veljače 1842). Svečanosti su prisustvovala brojne osobe iz kulturnog, javnog i političkog života, članovi akademske zajednice, ravnatelji instituta, knjižnica, bolnica, članovi MH, kao i sponzori i podupiratelji.

Uz prigodni govor predsjednika MH akademika Mire Gavrana, predstavljana je monografija Marija Jareba *Hrvatski nacionalni simboli: Postanak, razvoj, uporaba i kontroverze*. O monografiji su govorili Matičin glavni urednik Luka Šeput, recenzent Hrvoje Kekez i autor Mario Jareb.

Knjiga povjesničara Marija Jareba sveobuhvatna je analitička studija povijesti hrvatskih grbova i zastava od njihova postanka do suvremenosti. Nacionalni grb i zastava važan su

simbolički izražaj nacionalnog identiteta te su tako i hrvatski nacionalni grb i zastava kao nacionalni i državni simboli važan dio hrvatskoga nacionalnog i državnog identiteta te odražavaju složene procese nacionalne integracije koji su kulminirali stvaranjem samostalne hrvatske države. Ova opsežna i bogato ilustrirana knjiga uvelike pridonosi boljem razumijevanju hrvatske povijesti u posljednjih pola tisućljeća, ali i spoznaji veza između propagande, emocija i njihovog utjecaja na nacionalni identitet.

U glazbenom dijelu programa nastupio je Akademski muški zbor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (dirigent: mo. Josip degl' Ivellio). Program je moderirala Jelena Šporčić Prtorić. Uz Dan Matice hrvatske ispred Male dvorane postavljena je prigodna izložba "Početci Matice hrvatske". Autor je član Glavnog odbora Stjepan Sučić.

PROSLAVA 1100. OBLJETNICE HRVATSKOGA KRALJEVSTVA

Na inicijativu Matice hrvatske i Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“ Hrvatski je sabor izglasao prijedlog da se 2025. godina proglasi "Godinom obilježavanja 1100. obljetnice hrvatskoga Kraljevstva". Zastupnici su ovaj prijedlog, čiji je predlagatelj Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, podržali jednoglasno sa 127 glasova. Prijedlog je podržala i Vlada RH. Tijekom obljetničke godine Matica hrvatska i partneri nizom događanja obilježili su taj važan događaj.

U tom povodu Matica je izradila **jubilarni logo** obilježavanja sa siluetom spomenika kralju Tomislavu kipara Roberta Frangeša Mihanovića. Autor likovno-grafičkog rješenja je Željko Podoreški, voditelj Grafičke pripreme MH. Logo je bio dostupan u različitim formatima, a tiskan je na svim Matičinim materijalima. Ujedno je dan na korištenje svima zainteresiranima.

U svojoj je nakladi objavila **dva faksimilna izdanja** knjiga vezana uz tu temu: Stjepan Miletić: *Tomislav, prvi hrvatski kralj* (1902) i Vladimir Nazor: *Hrvatski kraljevi* (1912).

Matica hrvatska i Družba "Braća Hrvatskoga Zmaja" **suorganizirali su Međunarodnu znanstvenu konferenciju "Identiteti - Kulture - Jezici"** Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru 15. i 16. svibnja 2025, a koja je bila posvećena upravo ovoj visokoj obljetnici.

Četvrti broj časopisa za društvena i kulturna pitanja *Hrvatska revija* (4/2024.) u potpunosti je posvećen toj temi te je predstavljen u više ogranaka i mjesta u Hrvatskoj. Uz to, radovi su prevedeni na engleski jezik te objavljeni kao posebna knjiga u izdanju MH, prva na engleskom jeziku – ***Tomislav, Croatia's First King*** (ur. Mirjana Polić Bobić, prev. Marko Majerović). U sklopu odjela organizirana su predavanja i predstavljanja knjiga. Članovi odjela i Matičinih upravnih tijela sudjelovali su na događanjima diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Austrije, Belgije (Europski parlament) i drugdje.

ORATORIJ KRUNIDBA KRALJA TOMISLAVA

Najveći poduhvat u okviru obljetnice 1100. godina Hrvatskoga Kraljevstva bila je produkcija oratorija Krunidba kralja Tomislava u produkciji Vijeća Matice hrvatske u BiH pod vodstvom predsjednika Damira Zorića, koordinatorka projekta: Ana Preost (poslovna tajnica MH) u suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem u Mostaru uz potporu stručnih službi MH.

PRAIZVEDBA, TOMISLAVGRAD, 28. LIPNJA 2025.

U Tomislavgradu je 28. lipnja 2025. praizvedena glazbeno-scenska legenda "Krunidba kralja Tomislava" u povodu 1100. godina Hrvatskoga Kraljevstva. Djelo je skladao Darko Domitrović na tekst Mire Gavrana, a izvedeno je u prepunoj u bazilici sv. Nikole Tavelića u Tomislavgradu u organizaciji Vijeća Matice hrvatske u Bosni i Hercegovini uz potporu Kulturno-informativnog centra Tomislavgrad. Događaju su prisustvovala brojne osobe iz kulturnog, političkog i javnog života Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a prostor bazilike bio je pretijesan za sve koji su htjeli svjedočiti ovom velebnom događaju pa je više od tisuću gostiju izvedbu pratilo na ekranu postavljenom ispred bazilike.

Spektakl pod redateljskom palicom Roberta Raponje, u aranžmanu i pod dirigiranjem Igora Tatarevića, izvelo je više od 90 vrhunskih umjetnika – solisti Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, naratori i Zbor HNK u Mostaru i Simfonijski orkestar Mostar. U ulozi Tomislava nastupio je tenor Roko Radovan, Jelena je bila Josipa Bilić (sopran), biskup: Siniša Štrok (bas-bariton).

Središnji slavljenički događaj u Bosni i Hercegovini u povodu obilježavanja 1100. godina Hrvatskoga Kraljevstva održava se pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića i predsjednika Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine Dragana Čovića. Pokrovitelji su: Federalno ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Vlada Hercegbosanske županije i Općina Tomislavgrad.

„Praizvedba ove legende nije tek umjetničko događanje: ona je svečana zakletva generacija koje se prisjećaju svojih korijena, ali i pogled u budućnost u kojoj se tradicija pretače u stvaralački zanos“, napisao je u programskoj knjižici Damir Zorić, predsjednik Matice hrvatske. „U svakoj se noti i stihu zrcale vrijednosti mira, domoljublja, slobode i dostojanstva – ne samo kao spomen na prošlost, nego i kao suvremena poruka zajedništva svim čuvarima i graditeljima hrvatskoga identiteta, u domovini i diljem svijeta“.

U izvedbi su, osim solista iz HNK u Zagrebu u glavnim ulogama, sudjelovali naratori: Mirela Kordić, Ivo Krešić, Nikolina Marić i Robert Pehar, inače članovi glumačkog ansambla Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru. Uz njih je nastupao Zbor Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, koji vodi Katja Krolo Šarac, te Simfonijski orkestar

Mostar. Kostimografkinja je Jasmina Pacek, a za scenski pokret bila je zadužena Sanela Janković.

Glazbeno-scenska legenda Krunidba kralja Tomislava u Hrvatskom narodnom kazalištu u Mostaru izvedena je 21. rujna 2025. u produkciji Vijeća Matice hrvatske u BiH.

[Odjeci u medijima](#) [Programska knjižica Tomislavgrad](#)

HRVATSKA PREMIJERA – HNK U SPLITU

U povodu Dana Splitsko-dalmatinske županije i obljetnice splitskih crkvenih sabora, u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu 30. rujna 2025. izvedena je glazbeno-scenska legenda Krunidba kralja Tomislava u produkciji Matice hrvatske i Vijeća Matice hrvatske u BiH. Prigodne govore uoči hrvatske premijere održali su predsjednik MH Damir Zorić i splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban. Nakon Tomislavgrada i Mostara, djelo nastalo u povodu 1100. godina Hrvatskoga Kraljevstva, u koprodukciji triju nacionalnih kazališnih kuća iz Zagreba, Mostara i Splita, izvedeno je i pred splitskom publikom.

U izvedbi je sudjelovalo više od 90 vrhunskih umjetnika – solisti Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, naratori i Zbor HNK u Mostaru i Orkestar Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu. Solisti: Josipa Bilić, Roko Radovan i Siniša Štork iz Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, a naratori su Mirela Kordić, Ivo Krešić, Nikolina Marić i Robert Pehar, inače članovi glumačkog ansambla Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru. Uz njih nastupili su Zbor Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru, koji vodi Katja Krolo Šarac, te Orkestar Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu.

[Odjeci u medijima](#) [Programska knjižica Split](#)

Snimila Maja Prgomet

U SPLITU ODRŽANA SVEČANA SJEDNICA GLAVNOG ODBORA MH I SAVJETA PREDSDJEDNIŠTVA MH

U Hrvatskom domu Split 1. listopada 2025. održana je svečana sjednica Glavnoga odbora i Savjeta Predsjedništva Matice hrvatske tijekom dvodnevna boravka članova Matice hrvatske u Splitu u okviru obilježavanja 1100. godina Hrvatskoga Kraljevstva i premijere glazbeno-scenske legende Krunidba kralja Tomislava u splitskom HNK.

Sjednicu su uz članove Matičinih upravnih tijela i predsjednicu Matičina splitskog ogranka Snježanu Šetku uveličali i gosti – splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, dožupan Stipe Čogelja, zamjenica gradonačelnika Splita Matea Dorčić, saborski zastupnik Andro Krstulović Opara, generalna konzulica RH u Kotoru Jasminka Lončarević, predstavnici Hrvata u Crnoj Gori – zastupnik u Skupštini Crne Gore i član Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore Adrijan Vuksanović te predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore Zvonimir Deković. Prigodne govore, kao domaćini, održali su predsjednik Matice hrvatske Damir Zorić i Snježana Šetka te gosti – župan Blaženko Boban, Matea Dorčić, Adrijan Vuksanović i Andro Krstulović Opara. Predsjednik MH Damir Zorić zahvalio je županiji Splitsko-dalmatinskoj na potpori i pomoći u organizaciji obilježavanja 1100. obljetnice te izvedbe glazbeno-scenske legende Krunidbe kralja Tomislava u HNK u Splitu. Osim županu, zahvalio je intendantu HNK u Splitu Vicku Bilandžiću, ravnatelju HNK u Mostaru Ivanu Vukoji te svim suradnicima na projektu.

Ovom prigodom Matica hrvatska izrazila je zahvalnost svima koji su svojim radom, potporom i predanošću pridonijeli ostvarivanju zajedničkih ciljeva te je tako dodijelila zahvalnice: Splitsko-dalmatinskoj županiji – za potporu u pripremi glazbeno-scenske legende Krunidba kralja Tomislava; Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu – za suradnju u izvedbi glazbeno-scenske legende Krunidba kralja Tomislava, a s Vijećem

MH u Bosni Hercegovini – Hrvatskom narodnom kazalištu u Mostaru za potporu u pripremi glazbeno-scenske legende Krunidba kralja Tomislava.

Jubilarne medalje „Kralj Tomislav“ splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban u ime Splitsko-dalmatinske županije dodijelio je predsjedniku Damiru Zoriću, članovima Predsjedništva MH, kao i autoru libreta za glazbeno-scensku legendu „Krunidba kralja Tomislava“ akademiku Miri Gavranu.

ČETVRTI FESTIVAL KNJIGE U MATICI HRVATSKOJ (5-8. LIPNJA 2025.)

Četvrti festival knjige u Matici hrvatskoj pod sloganom „Matica dobrih knjiga“ održan je od 5. do 8. lipnja 2025. Uz predstavljanje novih naslova Matičina ogranka, na Četvrtom festivalu knjige (Strossmayerov trg 4) sudjelovali su i ogranci iz BiH, kao i gosti: nakladničke kuće Alfa, Disput, Društvo hrvatskih književnika, Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski institut za povijest i Hrvatska sveučilišna naklada, Naklada Ljevak i Kršćanska sadašnjost.

Svečano otvaranje Festivala održano je 5. lipnja 2025. u 19 sati prigodnim govorima predsjednika MH akademika Mire Gavrana i državne tajnice Ministarstva kulture i medija RH Dražene Vrselja, nakon čega je uslijedio Razgovor s Matičinom autoricom i Vijenčevom kolumnisticom Nives Opačić dok su u glazbenom dijelu nastupile Lidija Bajuk i Zrinka Posavec. Otvaranje je moderirala Tamara Džebić Šaljan.

Prethodno je u 18.30 sati u Galeriji Matice hrvatske otvorena izložba „Portreti Tina Ujevića“, u povodu 70. obljetnice smrti u suradnji s Muzejom moderne umjetnosti Sveučilišta u Mostaru i Ljevaonicom Ujević (kustos Marin Ivanović). Ovom se izložbom željelo pokazati koliko je Tin Ujević bio zanimljiv motiv hrvatskim umjetnicima te kako su raznovrsni mediji i načini portretiranja Ujevića u umjetnosti od druge polovine 20. do početka 21. stoljeća. Izložba je bila otvorena do 20. lipnja 2025. Osim kustosa Marina Ivanovića, na otvaranju je sudjelovao i Davor Ujević iz Ljevaonice Ujević iz Zagreba.

Tijekom četiri festivalska dana, posjetitelji su u dvorištu Matičine Palače mogli uživati u koncertima Ljetnog kina i Ane Širić, dobitnice Porina i ujedno finalistice natjecanja The Voice Hrvatska.

Uz brojne osobe iz kulturnog i javnog života, na otvaranju su sudjelovali i ravnatelji institucija u kulturi i drugi gosti.

Četvrti festival knjige poduprli su Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Zagreb te sponzori i donatori.

Vidljivost Četvrtog festivala knjige 2025. postigla se prikazivanjem više reklamnih spotova na HRT-u, bio je vidljiv u nacionalnim i lokalnim medijima, u medijima u Bosni i Hercegovini, na društvenim mrežama MH i drugih izdavača koji su sudjelovali na Festivalu, na mrežnim stranicama Matice hrvatske i drugih nakladnika koji su sudjelovali u programu, oglašavao se na javnoj televiziji mjesec dana (HRT). Na društvenim je mrežama kreirana kampanja, a poslan je poziv i svim medijskim kućama, kao i specijaliziranim mjeđijima u Hrvatskoj za praćenje Festivala. Lokalni mediji popratili su pojedine ogranke i njihova predstavljanja. Tiskan je roll-up Festivala, program (lepeza), plakati, program s detaljnim informacijama o svakom naslovu, kao i sažetcima knjiga objavljen je na mrežnim stranicama Matice hrvatske, objavljen je i na društvenim mrežama (Facebook, Instagram), reklamni spot na Youtube kanalu. Za Festival je izrađen paket promotivnih materijala koji je sadržavao: majicu, kemijsku olovku, blokić, program, mapu i vrećicu. Na svim je materijalima istaknut logo Ministarstva kulture i medija RH i Grada Zagreba te sponzora i donatora.

Ured je koordinirao cjelokupnu organizaciju Festivala te izvješćivao o utrošenim sredstvima.

Aktivnosti

OŽUJAK: Od 24. veljače do 7. travnja 2025. bio je otvoren Natječaj namijenjen ograncima Matice hrvatske za predlaganje naslova za promociju na Četvrtom festivalu knjige.

TRAVANJ 2025: Nakon provođenja natječaja povjerenstvo je izabralo naslove i izlagače. Producentско-organizacijski tim od travnja do lipnja pripremao je program, promotivne materijale, prostor, komunikaciju prema medijima i promidžbu Festivala.

LIPANJ/SRPANJ 2025: Festival je održan od 5-8. lipnja 2025. Promocije u formatu razgovora od 25 minuta moderirale su Zrinka Turalija i Tamara Džebić Šaljan nakon kojeg slijedi neformalni dio druženja i razgovora te izložbeni dio na štandovima izlagača. Festival se otvara u 10.30 sati svakoga dana i zatvara posljednjom aktivnosti koja počinje u 21 sat.

SRPANJ/KOLOVOZ 2025. Nakon Festivala prikupljaju se povratne informacije od sudionika i odjeci Festivala koje služe za pripremu novog izdanja manifestacije te se izvješćuju svi podupiratelji i sponzori o realizaciji projekta.

RUJAN 2025. Održan sastanak Savjeta Petog festivala radi prijave projekta na natječaje za javne potrebe u kulturi za 2026. u Gradu Zagrebu i Ministarstvu kulture i medija RH.

Odjeci u medijima

ODRŽANA GLAVNA IZBORNA SKUPŠTINA: ZA NOVOG PREDSEDNIKA IZABRAN DAMIR ZORIĆ

U Srednjoj školi Čakovec 21. lipnja 2025. [održana je Glavna izborna skupština Matice hrvatske](#) na kojoj je za novog predsjednika izabran Damir Zorić, dosadašnji potpredsjednik. Osim predsjednika, na Skupštini su izabrani članovi svih upravnih tijela u novom četverogodišnjem mandatu – Predsjedništva, Glavnoga odbora, Nadzornoga odbora i Časnoga suda. Uz predsjednika, novo Predsjedništvo čini još šest članova: Mario Jareb, Božidar Petrač i Dražen Švagelj (potpredsjednici), glavni tajnik Ivica Nuić, gospodarski tajnik Ivica Završki i književni tajnik Vladimir Lončarević.

Među glavnim prioritetima i naglascima u novom mandatnom razdoblju obnova je Matičine palače u središtu Zagreba, „stoljetnog sjedišta Matice hrvatske, i vidljivog simbola Matičina identiteta kojoj je nužna obnova, od unutrašnje obnove do krova i pročelja“, kazao je Damir Zorić. I prije nego je postao predsjednik, Zorić je prihvatio tu odgovornost svjestan i s vjerom da taj složen i skup poduhvat, uostalom kao i sve što se radi u Matici, „moramo i možemo uraditi samo jedinstveni i složni – svi zajedno, kako Matičina upravna tijela, tako i svi odjeli i ogranci, svaki pojedini član“. [Upravna tijela](#)

[Iz medija](#)

MATICA HRVATSKA OTKRILA SPOMEN-PLOČU NA MJESTU NJEZINA OSNIVANJA U RADIĆEVOJ ULICI BR. 32

Matica hrvatska 1. srpnja 2025. otkrila je spomen-ploču na mjestu svoga osnivanja 1842. na adresi Radićeva ulica br. 32. Uz prigodan govor, spomen-ploču otkrio je predsjednik Matice hrvatske Damir Zorić.

Ilirska čitaonica, a kasnije i Matica ilirska, više su puta mijenjale svoje sjedište. Postavljanjem spomen-ploče na mjestu svoga osnivanja Matica hrvatska daje doprinos turističkoj ponudi Grada Zagreba, još jednim mjestom ispred kojeg se može zastati i naučiti nešto o povijesti Grada i najstarije hrvatske kulturne ustanove. Ujedno, odaje se počast osnivačima. Glavni urednik Vijenca Goran Galić, ujedno i inicijator postavljanja ploče, pročitao je ulomak iz teksta Josipa Brlekovića "Matičine podstanarske adrese", iz broja 729. od 10. veljače 2022.

Matica ilirska na čelu s prvim predsjednikom grofom Jankom Draškovićem, osnovana je u okrilju Ilirske čitaonice, čije je prvo sjedište bila kuća Aleksandra Draškovića u Visokoj ulici br. 22. Od travnja 1839. sjedište Čitaonice nalazi se u Kamenitoj ulici (danas Opatička ulica br. 2), u kući Sigismunda Vidalea, tj. Žige Vidalija, trgovca talijanskoga podrijetla.

U ožujku 1841. sjedište Ilirske čitaonice seli se u Demetrovićevu kuću u Dugoj ulici (danas Ulica Pavla Radića br. 32). Tu je kuću, kao najmoderniju zgradu u ondašnjemu Zagrebu, izgradio Bartol Felbinger 1814/15. za bogata trgovca grčkoga podrijetla Đuru Demetrovića, jednog od najvažnijih financijskih pomagača i osnivača Čitaonice. Na toj je adresi u noći s 10. na 11. veljače 1842. osnovana Matica ilirska (danas Matica hrvatska) te je na njoj stolovala do 1844. godine kada se preselila u Poštarsku ulicu broj 58 (danas Učenički dom Marije Jambrišak u Opatičkoj ulici broj 14).

Više informacija o svim adresama Matice ilirske, kao i izgradnji Palače Matice hrvatske dostupno je u tekstu Josipa Brlekovića Palača Matice hrvatske objavljenom na mrežnim stranicama Matice hrvatske, nastalom u sklopu projekta Enciklopedija Matice hrvatske.

BOŽIĆNI SUSRET U MATICI HRVATSKOJ

U Matici hrvatskoj 12. prosinca 2025. održan je Božićni susret. Uz prigodni govor predsjednika Damira Zorića, susret su svojim nastupom obilježili članovi Zbora Osnovne škole Hrvatski Leskovac koji su izveli pjesmu "Zlatna kruna", posvećenu 1100. obljetnici krunjenja kralja Tomislava. Tekst i glazbu napisao je Dražen Žanko. Osim učenika, u Matici su nastupile i bivše članice Ansambla Lado koje su izvele nekoliko tradicionalnih božićnih i popularnih hrvatskih pjesama. [Govor Predsjednika](#)

OTKRIVENA SPOMEN-PLOČA FILIPU LUKASU U DVORIŠTU PALAČE MH

Uz sjednicu Glavnog odbora MH i Božićni susret u Matici hrvatskoj 12. prosinca 2025. otkrivena je spomen-ploča Filipu Lukasu (1871–1958), najdugovječnijem predsjedniku Matice hrvatske (1928–1945).

Matica hrvatska zastupnicima Gradske skupštine u listopadu 2025. uputila je [otvoreno pismo uoči glasanja o Prijedlogu odluke o preimenovanju ulica](#) (Ulica Vladimira Arka, Ulica Antuna Bonifačića, Ulica Filipa Lukasa i Ulica Ivana Šarića), no Gradska je

skupština taj prijedlog i potvrdila. Ploču je otkrio Matičin potpredsjednik Dražen Švagelj.

POLOŽENI VIJENCI KRALJU TOMISLAVU ZA ZAVRŠETAK OBILJEŽAVANJA 1100. GODINA HRVATSKOGA KRALJEVSTVA

Matica hrvatska i Družba „Braća Hrvatskoga Zmaja“ s izaslanstvom Hrvatskoga sabora predvođenim akademikom Željkom Reinerom, potpredsjednikom Hrvatskoga sabora i izaslanikom predsjednika Hrvatskoga sabora na Trgu kralja Tomislava u Zagrebu 29. prosinca 2025. položili su vijence ispred spomenika kralja Tomislava, povodom završetka obilježavanja 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva.

Na inicijativu Matice hrvatske i Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“, Hrvatski je sabor prihvatio prijedlog da se 2025. godina proglasi „Godinom obilježavanja 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva“.

Polaganjem vijenaca zaokružena je ova značajna obljetnica hrvatske povijesti, odajući počast prvomu hrvatskom kralju i temeljima hrvatske državnosti.

KOMUNIKACIJA S MEDIJIMA I MEDIJSKE OBJAVE

Tijekom 2025. nastavljena je redovita komunikacija s medijima. Prema potrebi, a ovisno o aktivnostima i događanjima, s medijima je Ured komunicirao slanjem redovitih najava događanja, priopćenjima, redovitim odgovaranjem na medijske upite te dogovaranjem nastupa u medijima.

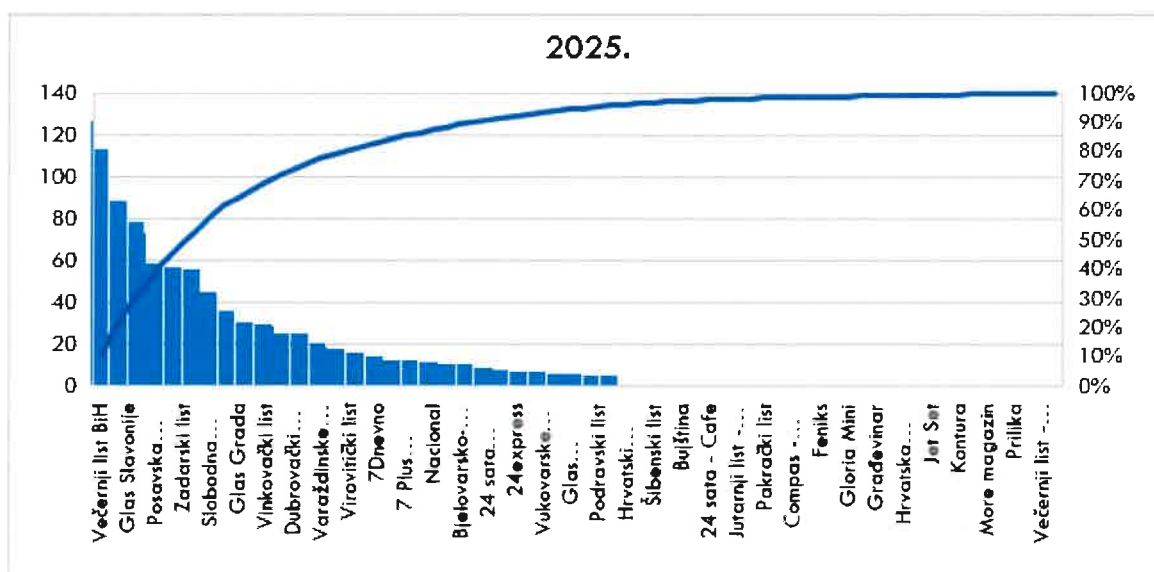
Od aktivnosti kojima je Ured za komunikaciju i medije posvetio više pažnje u 2025: obilježavanje 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva – oratorij Krunidba kralja Tomislava, obilježavanje važnih obljetnica, predstavljanje novih izdanja MH, sudjelovanje MH na sajmu Interliber, osnivanje novih ogranka i aktivnosti ogranka u Središnjici MH, Četvrti festival knjige u MH, Komunikološka škola Matice hrvatske, Glavna izborna skupština MH i Božićni susret MH.

OBJAVE U MEDIJIMA

Prema statistici – o Matici hrvatskoj i njezinim ograncima u 2024. godini u hrvatskim je medijima objavljeno **6952 članka (portali)** dok je u tiskanim medijima objavljeno **1346 članaka**.

U 2025. nastavljen je trend te je tako na portalima objavljeno **6264 članaka**, dok su u tiskanim medijima objavljena **1234 članka**. Objave su bile prisutne i na radiju i televiziji, no njihov ukupan broj nije dostupan u izvješću jer Matica hrvatska ima stalnu pretplatu samo na izvješće o objavama u tiskanim medijima i na portalima.

Najvažniji odjeci u medijima po mjesecima dostupni su na mrežnim stranicama Matice hrvatske: <https://www.matica.hr/odjeci/>.

Pregled objava u tiskanim medijima u 2025.

RADIJSKE EMISIJE

RADIO KNJIŽARA (RADIO MARIJA)

U suradnji s Radio Marijom, od listopada 2023. drugog ponedjeljka u mjesecu svakog mjeseca Matica hrvatska ima priliku predstaviti svoje aktivnosti po izboru. U 30-minutnoj emisiji „Radio knjižara“ koju uređuje i vodi Jelena Gazivoda predstavljaju se aktualna nova izdanja, najavljuju događanja, povremeno telefonski gostuje netko od predstavnika ogranaka ili urednika i drugo.

Tijekom 2025. uređeno je i emitirano 9 emisija (jednu uredila i vodila Jelena Šporčić Prtorić).

STOLJEĆA HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI (HRVATSKI KATOLIČKI RADIO)

Od rujna 2023. Ured je u suradnji s koordinatricom nakladništva pripremao projekt Stoljeća hrvatske književnosti u sklopu koja se u suradnji s Hrvatskim katoličkim radijom od siječnja 2024. emitira svakog ponedjeljka. Emisiju uređuje i vodi Katarina Varenica, urednica Kulture na HKR-u, a ta je suradnja nastavljena i u 2025. godini. Uz stručne suradnike Uredništva SHK kao sugovornike, u svakoj je emisiji organizirana i nagradna igra.

Arhiva emisija dostupna je u arhivi Hrvatskog katoličkog radija i na mrežnim stranicama MH. [OVDJE](#)

Najava emisije Stoljeća hrvatske književnosti na HKR-u

NOVOSTI IZ MATICE HRVATSKE (NEWSLETTER)

Krajem 2024. godine pokrenute su **Novosti iz Matice hrvatske** (tjedne e-obavijesti), redovite novosti (e-poštom) koje su zamijenile dosadašnju „Pozivnicu MH“, a za čiju se pretplatu svi zainteresirani mogu prijaviti.

Novosti primaju svi članovi MH koji su na svojim pristupnicama dali privolu za primanje obavijesti, ali i svi zainteresirani. Osim vijesti, sadrže i najave zbivanja u Središnjici, pozive na izložbe i koncerte, ali i odjeke u medijima.

U 2025. godini pripremljeno je i poslano, uz Novosti iz MH - pozivnice za izložbe u Galeriji MH i koncerte Mladih glazbenika, kao i predstavljanja knjiga u izdanju MH **ukupno 53 newslettera**.

Urednica: Jelena Gazivoda uz tehničku podršku Željka Podoreškog te suradnju Tajništva za članstvo i Tajništva za odjele MH koji sudjeluju u dopuni baze članova koji primaju NL (Danijel Hrgić i Mirko Cvjetko).

Novosti iz Matice hrvatske

26. ožujka 2025.

Poštovani! U obavijestima izdajemo najvažnije u proteklom razdoblju te najavljujemo zbivanja u Središnjici MH na koja ste svi dobrodošli! Ljubazno vas molimo, ažurirajte svoju pretplatu pri kraju Novosti. Slobodno proslijedite svima zainteresiranim!

Nova izdanja

Slobodan Prosperov Novak napisao je prvu biografiju glasovitoga hrvatskoga pjesnika, esejista, političara i disidenta Vlade Gotovca, od čije je smrti prošlo četvrt stoljeća. Knjiga *Vlado Gotovac: Život i djela* govori o Gotovčevu životu, njegovim stradanjima i književnim djelima kojima je obilježio hrvatsku povijest i kulturu druge polovice 20. stoljeća.

MREŽNA STRANICA MATICA.HR

Mrežna stranica Matica.hr sadrži rubrike: Izdavaštvo – Knjige; Vijenac; Kolo; Hrvatska revija; Prirodoslovlje; Elektroničke knjige, zatim najave Zbivanja, izvješća, Komunikološka škola, Galerija MH, Filozofska škola, Medijski susreti. Rubriku Ogranci

uređuje Danijel Hrgić (Tajništvo za ogranke), Mlade glazbenike (Mirko Cvjetko), Vijenac i Hrvatsku reviju (Mario Rogić). Na stranici svoju arhivu ima i ESF projekt financiran iz europskih sredstava „Uključiva kultura - potpora socijalnoj inkluziji kroz kulturu putem Vijenca „Inkluzija“.

U 2025. na mrežnoj stranici osim najave zbivanja, Ured je kreirao je **63 teksta** u rubrici „Novosti“ (za usporedbu u 2024. objavljen je **51 tekst**).

Prema statistici Google Analytics u 2025. godini stranica je zabilježila **1,2 milijuna pregleda** od strane **463 tisuće korisnika**, od kojih je 438 tisuća bilo novih. U prosjeku je u 2024. mrežnu stranicu mjesečno pregledalo 26 250 korisnika te 36 500 korisnika (2025. godine).

Godina	Posjećenost stranice Matica.hr	Aktivni	Novi	Prosjeak
	siječanj	33.000	31.000	
	veljača	29.000	28.000	
	ožujak	32.000	30.000	
	travanj	31.000	29.000	
	svibanj	31.000	29.000	
2024.	lipanj	27.000	26.000	
	srpanj	23.000	22.000	

	kolovoz	21.000	19.000	
	rujan	24.000	22.000	
	listopad	29.000	27.000	
	studen	31.000	29.000	
	prosinac	25.000	23.000	
UKUPNO				
2024.		336.000	315.000	26.250
	siječanj	29.000	27.000	
	veljača	28.000	26.000	
	ožujak	28.000	26.000	
	travanj	27.000	24.000	
2025.	svibanj	29.000	26.000	
	lipanj	25.000	23.000	
	srpanj	21.000	20.000	
	kolovoz	23.000	22.000	
	rujan	45.000	43.000	
	listopad	86.000	84.000	
	studen	55.000	52.000	
	prosinac	67.000	65.000	
UKUPNO				
2025.		463.000	438.000	36.500

Tablica 1. Broj posjetitelja/korisnika stranice Matica.hr

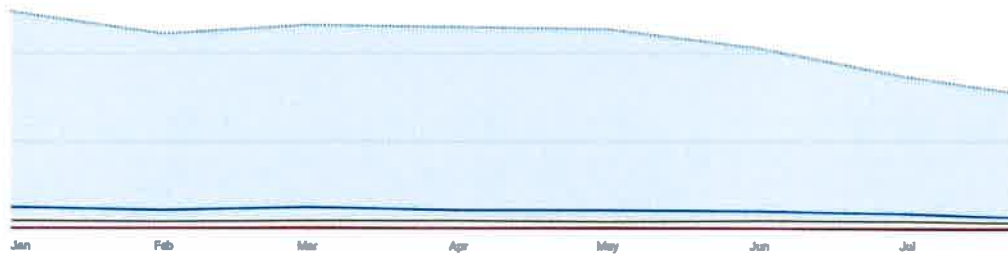
Najviše pregleda imali su sljedeći sadržaji:

All Users Add comparison +

Landing page: Landing page

Add filter +

Sessions by Landing page over time

Total / /vijenac /knjige /vijenac/404/tajanstveni-shakespeareov-monolog-3058 /zblavljaja

Plot rows

Search...

	Landing page	↓ Sessions	Active users	New users	Average session duration
☒	Total	496,310 100% of total	317,140 100% of total	314,359 100% of total	
☒	1 /	48,364 (9.74%)	18,905 (5.77%)	15,443 (4.91%)	
☒	2 /vijenac	21,689 (4.37%)	6,682 (2.11%)	4,950 (1.57%)	
☒	3 /knjige	3,521 (0.71%)	1,654 (0.52%)	1,095 (0.35%)	
☒	4 /vijenac/404/tajanstveni-shakespeareov-monolog-3058	2,820 (0.53%)	2,167 (0.68%)	2,152 (0.68%)	
☒	5 /zblavljaja	2,446 (0.49%)	1,199 (0.38%)	902 (0.29%)	
☐	6 /novosti/izjava-matice-hrvatske-o-krsenju-ustava-republike-hrvatske-369	1,980 (0.4%)	1,300 (0.47%)	1,456 (0.46%)	
☐	7 /kolo/467/nove-haiku-pjesme-25208	1,922 (0.39%)	1,637 (0.52%)	1,632 (0.52%)	
☐	8 /kolo	1,806 (0.36%)	991 (0.31%)	668 (0.21%)	
☐	9 /knjige/autor/663	1,718 (0.35%)	1,282 (0.4%)	1,202 (0.38%)	
☐	10 /hr/530/hrvatske-granice-nakon-drugoga-svjetskog-rata-19451956-27447	1,697 (0.34%)	1,356 (0.43%)	1,330 (0.42%)	

DRUŠTVENE MREŽE MH I GALERIJE MH

Matica hrvatska aktivna je na sljedećim društvenim mrežama koje uređuje Ured:

- Facebook
- Instagram
- LinkedIn
- YouTube, uređuje Mirko Cvjetko

Galerija Matice hrvatske

- Facebook
- Instagram

Komunikološka škola Matice hrvatske

- Facebook

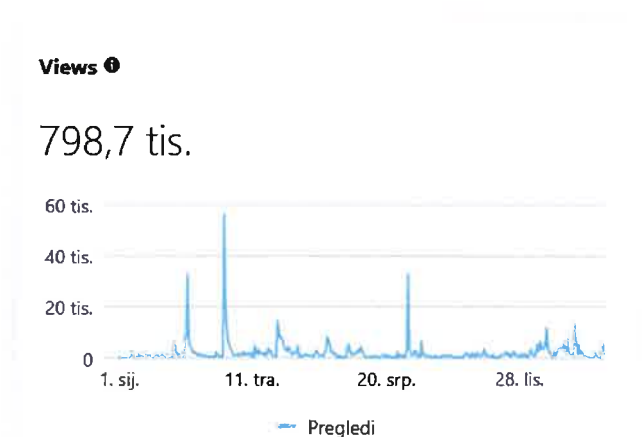
Stranice lista *Vijenac* Matice hrvatske – uređuje uredništvo *Vijenca*.

- Facebook
- Instagram

FACEBOOK

Maticu hrvatsku na društvenoj mreži Facebook prati (8. siječnja 2026.) 10 500 pratitelja. To je u odnosu na 2024. godinu 1150 pratitelja više. U 2025. godini bilježi **798,7 tisuća pregleda**. Valja napomenuti da se na društvenim mrežama ne koriste plaćeni oglasi.

Na društvenoj mreži Instagram, Matica hrvatska ima **89,3 tisuća pregleda** u 2025. godini i 1230 pratitelja (8. siječnja 2026) što je za 448 više nego u 2024. godini.

Slika 1. Broj pregleda korisnika na profilu Matice hrvatske (Facebook)

Čakovec je od 27. do 30. listopada 2025. bio domaćin trinaeste Komunikološke škole Matice hrvatske, programa namijenjenog studentima novinarstva i komunikologije Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog katoličkog sveučilišta, a od 2025. godine i Sveučilišta u Mostaru.

Ovogodišnja je tema bila „Lokalni identitet i mediji”, a cilj je škole bio istražiti kako mediji oblikuju i čuvaju prepoznatljivost lokalnih zajednica. Matica hrvatska Školu je organizirala u suradnji sa svojim ogrankom u Čakovcu, jednim od najaktivnijih u Hrvatskoj, a održavala se uz financijsku potporu Privredne banke Zagreb.

U četverodnevnom programu pod vodstvom voditeljice Ureda komunikacije i medija MH Jelene Gazivode sudjelovalo je deset studenata Fakulteta političkih znanosti (Ela Leskovar, Klara Mužar i Lana Slavić), Fakulteta hrvatskih studija (Tea Kovačić, Andrijana Lončar, Lucijan Mofardin, Dora Markan i Elena Ruža Pelikan) i Hrvatskog katoličkog sveučilišta (Iva Marić, Magdalena Percan).

Polaznici su kroz predavanja istaknutih stručnjaka i urednika u medijima, zatim kroz radionice, posjete medijima i institucijama stjecali nova znanja o ulozi komunikacije u oblikovanju identiteta i općenito o njihovoj ulozi u suvremenom društvu.

Na svečanom otvaranju 27. listopada sudjelovali su međimurski župan Matija Posavec, koji je Školu i otvorio, predsjednik Matice hrvatske Damir Zorić, predsjednik Ogranka Matice hrvatske u Čakovcu Zoran Turk, prethodni predsjednik ogranka Ivan Pranjčić, tajnik za ogranke MH Mihovil Antić i drugih članovi.

Radni dio započeo je predavanjem o umijeću razumijevanja i tajnama uspješne interpersonalne komunikacije koje je održao profesor Zoran Tomić (Sveučilište u Mostaru). S povijesti Matice hrvatske studente je upoznao predsjednik MH Damir Zorić, prikazan je i film nastao u povodu 180. obljetnice najstarije hrvatske kulturne ustanove, dok je dan završio u revijalnom tonu – kvizom o kulturi.

Drugoga dana naglasak je bio na lokalnom i europskom kontekstu – predsjednik čakovečkog ogranka Zoran Turk predstavio je povijest i djelovanje Matice hrvatske u Međimurju, a studenti su sudjelovali u radionicama o organizaciji događanja i protokola (Ana Kranjčić) te nastupima u medijima (Jelena Gazivoda i Mirko Cvjetko). Iz Bruxellesa se online javila i Jelena Ukas, bivša polaznica Škole, a danas zaposlenica Europske komisije te je kolegama predstavila mogućnosti za mlade koje pružaju europske institucije.

Na ulogu *mainstream* medija u brendiranju kulture, s posebnim naglaskom na *Večernji list* i njihove projekte, osvrnuo se Dražen Klarić, glavni urednik tog medija. Dan je završio susretom i razgovorom s Mirom Gavranom, najprevođenijim hrvatskim književnikom i prethodnim Matičinim predsjednikom na kojem je sudjelovala i pročelnica Odjela za medije MH Jasna Vaniček-Fila.

Treći dan KŠMH bio je rezerviran za terenski rad i posjete kulturnim i turističkim institucijama. Sudionici su se tijekom jutarnjeg predavanja susreli s direktorom Turističke zajednice Međimurske županije Rudijem Grulom, a zatim su se na terenu upoznali s kulturnim i povijesnim bogatstvom Međimurja kroz njezine kulturne institucije. Razgledali su tako Riznicu Međimurja, s remek-djelom hrvatskoga fresko slikara, majstora Ivana Rangera u crkvi sv. Jeronima u Štrigovi upoznao ih je Josip Mikec (TZO Štrigova), iskušali su virtualnu i proširenu stvarnost u Spomen-domu rudarstva „Cimper“ pod vodstvom Zorana Turka, autora toga postava, a dan su zaključili gastronomskim iskustvom u vinariji Dvanajščak.

Posljednjega dana održavanja Škole studenti su s voditeljicom Jelenom Gazivodom i voditeljem Ureda OMH u Čakovcu Sašom Vukovićem posjetili Međimursku županiju te su u razgovoru sa Željkom Drljić doznali nešto više o odnosima s javnošću i radu s medijima u lokalnoj upravi, o predstavljanju bogatog kulturno-povijesnog nasljeđa i vrijednosti koje čine identitet Međimurja. Svoja znanja stečena polaznici su pokazali i u praksi, gostovanjem uživo u radijskoj emisiji Hrvatskog radija Čakovec. Osim na radiju, okušali su se i u pisanju članka za list *Vijenac*, s kojim ih je upoznao njegov glavni urednik Goran Galić.

Tijekom četiri dana intenzivnog programa studenti su promišljali o ulozi novinara i komunikologa u očuvanju lokalnog identiteta. Naglasak je bio na odgovornom izvještavanju, autentičnom predstavljanju lokalne kulturne i prirodne baštine te izazovima digitalnog doba.

Komunikološka škola Matice hrvatske još je jednom potvrdila svoju važnost kao prostor susreta budućih mladih stručnjaka, akademske zajednice, predstavnicima medija i institucija. Čakovec se pokazao kao izvrstan domaćin – spoj bogate tradicije i otvorenosti prema novim medijskim praksama stvorio je poticajno okruženje za učenje i razmjenu ideja.

Program je zaključen željom za daljnjim umrežavanjem i dodatnim programom obrazovanja kako bi Matica hrvatska i Komunikološka škola i dalje ostali mjestom aktualnog i relevantnog obrazovanja budućih komunikologa i novinara.

Matica hrvatska i njezin Odjel za medije pokrenuli su Komunikološku školu 2008. sa željom da se mladim i perspektivnim studentima novinarstva i komunikologije pruži dodatno izvannastavno obrazovanje s područja medija. Dosad je u programu sudjelovalo trinaest generacija (više od 150 studenata), a neki od prijašnjih polaznika danas se nalaze na vodećim pozicijama u akademskoj zajednici, korporacijama i medijima.

Objave iz medija o Komunikološkoj školi MH 2025. u Čakovcu dostupne su [OVDJE](#).

Odlukom Predsjedništva MH, iduća Komunikološka škola MH 2026. bit će održana u Hrvatskoj
Kostajnici.

SUSRET S ALUMNIMA KOMUNIKOLOŠKE ŠKOLE MH

Nakon uspješno održane KŠMH 2025. u Čakovcu, 11. prosinca 2025. Ured komunikacija i medija MH organizirao je u Matici hrvatskoj susret bivših polaznika KŠMH (alumni) s ciljem umrežavanja i upoznavanja. Susretu se odazvalo dvadesetak polaznika, od prve generacije do one ovogodišnje – trinaeste. Polaznicu su razmijenili iskustva i ukratko predstavili svoj profesionalni put. Sudjelovali su: predsjednik Matice hrvatske Damir Zorić, pročelnica Odjela za medije MH Jasna Vaniček-Fila te glavni urednik *Vijenca* Goran Galić i voditeljica Ureda komunikacija i medija MH Jelena Gazivoda (koji su ujedno i polaznici KŠMH).

STUDENSKA PRAKSA U MATICI HRVATSKOJ ZA STUDENTE SOCIOLOGIJE I KOMUNIKOLOGIJE FAKULTETA HRVATSKIH STUDIJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Na temelju Sporazuma o suradnji između Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i Matice hrvatske (od 8. travnja 2022.) te potpisanih ugovora o obavljanju studentske prakse, u Matici hrvatskoj u 2025. godini u Uredu komunikacija i medija održana je studentska praksa za dvojicu studenata prve godine diplomskog studija sociologije Fakulteta hrvatskih studija (Marko Petar Beljo i Luka Patačko) dok su dvije studentice praksu obavile u *Vijencu* (Elena Ruža Pelikan i Marija Hrvatić).

Za 2026. godinu planiran je nastavak održavanja prakse studenata sociologije, kao i one za studente prve godine diplomskog studija Komunikologije u okviru kolegija Studentska praksa – u Matici hrvatskoj (Ugovor od 25. studenoga 2025.) prema kojem jedan student/-ica praksu obavlja u Uredu komunikacija i medija MH, a drugi/-a u *Vijencu*.

PROJEKTI

U okviru javnih poziva za dodjelu sredstava za javne potrebe u kulturi u 2025. odobreno je:

- **Četvrti festival knjige u MH** – Grad Zagreb 10.000,00 eura; Ministarstvo kulture i medija 15.000,00 eura. Izvješća o utrošenim sredstvima Ured komunikacija i medija MH podnio je Gradu Zagrebu i Ministarstvu kulture i medija RH u roku 30 dana od održavanja Četvrtog festivala knjige u Matici hrvatskoj (5-8. lipnja 2025). Izvješća su prihvaćena te je uplaćen ostatak sredstava.
- Vezano za obljetničku godinu, Ured komunikacija i medija pripremio je **projekt Oratorij: Krunidba kralja Tomislava** za natječaj Ministarstva kulture i medija RH za što je odobreno 40.000,00 eura. Izvješće o utrošenim sredstvima predano je u suradnji poslovne tajnice Ane Preost (koordinatorice projekta), Odjela računovodstva i financija te Ureda komunikacija i medija MH.
- Osim oratorija, Ured je pripremio i projekt izdavanja prve Matičine knjige na engleskom jeziku: ***Tomislav, Croatia's First King*** za što je odobreno 10.000,00 eura. Taj je projekt prethodno prijavljen i na natječaj MVEP-a, no nije dobio potporu. Projekt i izvješće o utrošenim sredstvima predala je tajnica Natalija Verk koja je projekt i koordinirala.
- U srpnju 2025. Ured je predao završno izvješće Zakladi HAZU za projekt: **Obilježavanje 100 godina od rođenja hrvatskoga književnika Slobodana Novaka** (1924–2016) održano 22. studenoga 2024: postavljanjem spomen-ploče na kući u kojoj je književnik živio i radio te znanstvenim skupom održanim istoga dana u Matici hrvatskoj (sredstva su utrošena za skup u organizaciji Odjela za književnost MH).

Troškovi Ureda

- Pretplata na dnevne novine – Jutarnji i Večernji list (PDF i online)
- Presscut – pretplata na medijski clipping

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE
NAJAM DVORANA 2025.

U dvorani Jure Petričevića, Maloj dvorani, Galeriji MH i Knjižari MH, kao i dvorištu Palače MH u 2025. godini održano je više od dvije stotine događanja.

Ostvareni prihod od najma Male dvorane i Dvorane Jure Petričevića u 2025. ukupno iznosi 4.822,50 eura.

Odlukom Predsjedništva MH od 3. prosinca 2024. za 2025. godinu donesen je novi cjenik, kao i Pravilnik – uvjeti korištenja prostora Matice hrvatske i ugovor o zakupu prostorija Matice hrvatske. Navedeni cjenik vrijedi i za 2026. godinu.

Godina	Ostvareno (EUR)	Gratis
2022.	1.705,00	
2023.	2.605,38	
2024.	6.014,34	Ukupno: 22 gratis
2025.	4.822,50	Ukupno: 43 gratis (uključujući i termin za ogranke MH)

IZVJEŠĆE ODJELA PRODAJE MATICE HRVATSKE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2025.

Ukupan promet u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. iznosio je **138.039,00 €** bez PDV-a.

Od toga:

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Maloprodaja	30.834,06 €	59.771,1 €	51.410,79 €	54.545,55 €	62.058,15 €
Veleprodaja	97.035,24 €	149.737,13 €	91.958,05 €	93.165,18 €	75.980,85 €
UKUPNO	127.869,31 €	209.508,23 €	143.368,84 €	147.710,73 €	138.039,00 €

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Knjižara MH	30.834,07 €	41.644,92€	34.585,10 €	35.917,35 €	42.669,69 €
Interliber (sajam)		16.562,19€	15.574,78 €	16.201,19 €	17.399,94 €
Tisakplus (prodaja)	6.434,85 kn	6.585,76 €	5.846,45 €	8.609,07€	743,79 €
Hoću knjigu	1.475,14 kn	7.148,08 €	2.981,17 €	1.488,85 €	731,89 €
Znanje	1.702,54 €	4.740,03 €	7.121,45 €	5.812,95 €	6.781,00 €
Nakl.Ljevak/ Dobra knjiga	308,68 €	3.071,66 €	1.988,58 €	1.680,20 €	1.689,25 €
AGM	308,68 €	676,51 €	283,68 €	558,72 €	416,38 €
Superknjižara	58,33 €			522,98 €	937,44 €
Kupci razni (pošta-VP)	2.708,20 €	3.205,11 €	1.705,47 €	1.328,87 €	2.090,49 €
Kupci članovi (pošta-VP)	1.115,13 €	1.576,94 €	792,50 €	375,82 €	484,60 €
Knjižnice (novo-popune)	7.378,92 €	9.902,68 €	43.007,87 €	46.952,46€	39.182,8 €
Ostali	26.637,06 €	37.713,24 €	31.470,37 €	28.262,27€	24.911,74 €
Otkup (Ministarstvo kulture i medija)	48.705,56 €	77.875,60 €			
UKUPNO	127.667,16 € + PDV 134.050,52 €	209.508,23€ + PDV 219.983,64 €	143.368,84 € +PDV 150.537,28 €	147.710,73 € +PDV 155.096,27 €	138.039,00 €+PDV 144.940,95 €

Ukupni je promet **manji** za **6,5%** u odnosu na čitavu 2024. godinu.

Gradske i narodne **knjižnice** su u 2025. godini **smanjile promet za 16,4%** u odnosu na 2024. godinu, zato što su otkupile manje primjeraka obveznih novih naslova koji su bili na ogledu u skladu s novim pravilima otkupa Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

U ovoj godini javni otkup knjiga **Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske** bio je oglašen četiri puta .

Napominjem da oba najveća kupca (Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Gradske i narodne knjižnice) otkupljuju samo nova izdanja po novom modelu otkupa, što rezultira manjim ukupnim otkupom knjiga.

Zajedničku prodaju knjiga i **suradnju imamo s 55 knjižara** (značajnije: Algebra Dubrovnik, AGM, Castropola Pula, Citadela Zadar, Dominović, Fraktura, Hoću knjigu, Menart, Knjižara Nova Osijek, Ljevak, Superknjižara, Verbum, Vuković&Runjić, Znanje), **4 muzeja** i umjetničke zaklade te **14 web knjižara**. Radimo i s malim **nezavisnim knjižarima (desetak)**, koji zbog ograničenog prostora uzimaju knjige isključivo po narudžbi uz avansno plaćanje.

Prodaja te prodajne aktivnosti u knjižari Matice hrvatske

Od 1. siječnja do 31. prosinca **2025.** promet u **knjižari Matice hrvatske** u Zagrebu bio je **42.669,69 €**, a prodane su **3449 knjige**, a prethodne godine **2024.** promet je bio **35.917,35 €**, a prodane su **3163 knjige**.

Promet knjiga **2025.** iz **ogranaka** iznosio je **1.719,11 €** i prodano je **85 knjiga**, (54 naslova), a **2024.** iz **ogranaka** iznosio je **1.738,42 €** i prodano je **95 knjiga**, (58 naslova), Organizirali smo prodajne akcije: povodom Dana Matice hrvatske, *Ljeto s knjigom Matice hrvatske*, *Božićnu akciju* i prodaju knjiga za sve kupce i posebne akcije za naše članove što je rezultiralo boljom prodajom.

Na kraju godine organizirali smo i tribinu *Lingvistika s povodom*. Tema je bila: „Različita lica komunikacije“, gost je bio Darko Polšek, a razgovor su vodile profesorice Ida Raffaelli i Daniela Katunar, organizatorice tribine.

Osim toga, u knjižari smo priredili devet promocija (predstavili smo 9 novih knjiga i Matičin časopis „Hrvatska revija“). Organizirali smo i kolokvij u povodu 150 obljetnice rođenja Dragutina Domjanića.

Ukupno smo imali **45 predstavljanja u središnjici, ograncima i knjižnicama**.

Organizirali smo i *Četvrti Festival knjige u Matici hrvatskoj*, gdje smo reprezentativno predstavili svoje ogranke, naše nove knjige, djelatnost i važnost Matice hrvatske.

Za vrijeme Festivala knjige u Matici hrvatskoj predstavili smo 2 nova naslova i organizirali smo Večer s autoricom, kolumnisticom, suradnicom i dugogodišnjom članicom Matice hrvatske Nives Opačić.

Važno je napomenuti da je samo na promociji knjige *Zagrebački štikleci* Mladena Klemenčića prodano 34 primjeraka knjige. Ukupno **ostvareni prihod**, u knjižari i atriju Matice hrvatske za vrijeme festivala je: **2.086,24 €** i prodane su **168 knjige**. (Knjižara i pokretna blagajna, a knjižara je radila od 9 do 21 sat.)

Raznolikim sadržajima i događanjima u Knjižari pokušavamo privući mlade te ih uključiti u djelovanje Matice hrvatske. Stalnim trudom i agitiranjem posjetitelja za učlanjenjem, motiviramo goste za učlanjenje u Maticu hrvatsku, ističući prednosti kod kupnje, pretplate za časopise i usmjeravanje prema interesima za djelovanje u našim odjelima.

I ove godine smo sudjelovali u svjetskom projektu *Noć knjige 2025*. Tema manifestacije **Noć knjige 2025**, bila je „*O životinjama i ljudima*“. U suradnji sa uredništvom našeg časopisa *Vijenac* organizirali smo: *Vijenčev književni bestijarij* (u popodnevnim satima) u Matici

hrvatskoj. Šetnjom kroz *Vijenčeve* stranice u izniman književni bestijarij, njegovu simboliku te o susretu s *bestijama* u poeziji i prozi u Noći knjige govorili su: **Jelena Butković (Dora Remebot)**, prevoditeljica i novinarka, autorica kolumne *Simboli i zbilja* u *Vijencu*, zatim urednice: **Vesna Muhoberac**, **Darija Žilić** i **Ida Hitrec**. Performans *Mačci i čovjeci* prema kolumnama Gige Gračan u *Vijencu* izveli su učenici Gimnazije Marul.

Uz tribinu smo organizirali i *Razgovor s povodom: Požutjele stranice kralja Tomislava* tj. razgovor o hrvatskom kralju Tomislavu i ranosrednjovjekovnom Hrvatskom Kraljevstvu u književnosti i u historiografiji u povodu obilježavanja 1100. godišnjice Hrvatskoga Kraljevstva te izložbu prigodnih Matičinih izdanja iz prvih desetljeća 20. stoljeća povezanih s likom kralja Tomislava i tisućitom obljetnicom Hrvatskoga Kraljevstva.

U razgovoru su sudjelovali **prof. dr. sc. Tomislav Galović** i **dr. sc. Mario Jarebeb**, potpredsjednik Matice hrvatske.

Istovremeno smo podržali i prodajnu akciju *Knjiga svima i svuda* koja se događa u travnju i studenome, a akcija je odobrilo Ministarstvo kulture i medija Republike hrvatske. Taj dan/noć knjižaru Matice hrvatske posjetilo je stotinjak posjetitelja. Nakon razgovora organizirali smo

druženje s autorima, urednicima, prevoditeljima i prijateljima Matice hrvatske. Sve su ove aktivnosti bile popraćene u elektroničkim (televizija i radioemisije) i tiskovnim medijima.

Ostvarili smo i 19 promotivnih suradnji s ograncima Matice hrvatske u: Belom Manastiru, Dubrovniku, Feričancima, Imotskom, Jastrebarskom, Kaštelima, Kotoru, Križevcima, Kutini, Petrinji, Rijeci, Slatini, Slavonskom Brodu, Splitu, Vinkovcima, Virovitici, Vukovaru, Zadru te četiri promocije u inozemstvu.

Sudjelovali smo na **pet sajмова knjiga u Hrvatskoj i inozemstvu**.

Predstavili smo svoje knjige na: *Trećem Panonskom festivalu knjige* u Osijeku. Po sedmi put smo sudjelovali na *Mediterranskom festivalu knjige* u Splitu.

Tradicionalno smo predstavili novitete na frankfurtskom Sajmu knjiga. Uz posebno odobrenje HGK i ZNK ove godine smo uspjeli dogovoriti i predstavljanje jednog naslova iz dubrovačkog Ogranka.

U listopadu smo podržali i Ogranak Matice hrvatske u Dubrovniku koji je priredio svoj drugi *Kulturni festival*. Izložili smo svoje nove knjige i časopise.

Na najvećem i najznačajnijem sajmu knjiga za sve hrvatske nakladnike *Interliber 2025*, predstavili smo se osamnaesti put i to na 68 m² u središnjem djelu paviljona, s redizajniranim štandom. Iz razgovora s voditeljicama knjižnica osnovnih i srednjih škola saznali smo o problemima i reduciranim mogućnostima za nabavu knjiga, kao i to da su prisiljene kupovati samo lektiru, priručnike i bestselere i to po *Interliber* cjeniku. U prvom djelu sajma razgovarali smo i dogovarali suradnju s knjižničarima oko narudžbi knjiga iz ogleđa i otkupa i o narudžbama s odobrenim dozvoljenim rabatom u skladu sa Sporazumom o jedinstvenoj cijeni knjige. Ove godine narudžbi je bilo manje.

Ostvarili smo dobar rezultat, družili se s autorima, urednicima, članovima i drugim gostima. Ovaj put nismo podržali tradicionalno organiziranu prodaju knjiga *Knjiga svima i svuda* u našoj knjižari po sajamskim cijenama. (Za vrijeme *Interlibera* knjižara je bila zatvorena.)

Krajem studenoga smo sedamnaesti put nastupili na sajmu knjiga *Sa(n)jam knjige u Puli* i predstavili se na većem prostoru i na atraktivnoj lokaciji sa 150 naslova uz bok najvećim nakladnicima. Predstavili smo knjigu *Po Hrvatskoj skokovito*, Nives Opačić. Ostvareni prihod na ovom sajmu iznosi: **660 €**.

U 2025. najprodavaniji naslovi su:

- Mario Jareb, *Hrvatski nacionalni simboli*
- Nives Opačić, *Po Hrvatskoj skokovito*

- Mladen Klemenčić, *Zagrebački štikleci*
- Vladimir Nator, *Hrvatski kraljevi*
- Dante Alighieri, *Božanstvena komedija – Pakao*
- Slobodan Prosperov Novak, *Vlado Gotovac*
- Krešimir Mićanović, *Vlast i pravopis*
- Stjepan Damjanović, *Slovo iskona*
- Naslovi biblioteka *Parnas* i *Theoria*

Naslovi iz biblioteka *Posebna izdanja* i *Stoljeća hrvatske književnosti*, nakon zajedničkih prodajnih aktivnosti, ljetnih i blagdanskih popusta, bolje su se prodavali u Knjižari Matice hrvatske.

Osigurali smo prikaze naših knjiga u emisijama HRT-a: *Vijesti iz kulture*, *Knjiga ili život*, *Kultura s nogu*, *Dobro jutro Hrvatska* te na Prvom i Trećem programu HRT-a te u drugim medijima: *HINA*, *HKR*, *Jutarnji list* i *Večernji list* što je rezultiralo boljom prodajom predstavljenih knjiga.

Reklamirali smo se i u *Vijencu*, *Hrvatskoj reviji*, na portalima *Najbolje knjige* i *Moderna vremena*.

Važno je napomenuti da smo navedeno ostvarili uz minimalne troškove.

Kontrolom naplate utvrdili smo određena **dugovanja** od kojih su neka nakon opomene i podmirena (primjerice knjižare **AGM**, **Dominović** i **Ljevak** su podmirile svoje dugovanje). Kod nekih manjih knjižara, zbog neplaćanja duga, nismo davali knjige u daljnu zajedničku prodaju dok obveze ne budu podmirene. Dogovarali smo i proširenu suradnju sa pojedinim nakladnicima poput Naklade OCEANMORE, Verbum, direktorom prodaje u Znanju, direktorom prodaje u Knjižari Ljevak o naplati, boljoj prodaji i predstavljanju naših knjiga u njihovim knjižarama, pozicioniranju knjiga u izlogu bez naknade te **web knjižari**, predstavljanju Matice hrvatske, programa, djelatnosti, biblioteka, časopisa i programa članstva. Susreli smo se i sa predstavnicom iz MKiM, a razgovarali smo i o novom modelu otkupa knjiga u 2026.

Za kraj godine pripremili smo *Božićnu akciju* gdje se uz dvije kupljene knjige treća knjiga dobila gratis.

Sudjelovali smo i na sastanku nakladnika vezano za novi model otkupa knjiga i usklađivanju interesa nakladnika, knjižnica i distributera, tj. raspravi o nastupu nakladnika na sajmovima

knjiga. Hrvatska gospodarska komora i Zajednica nakladnika i knjižara organiziraju sajamsku prodaju u knjižarama diljem Hrvatske u sklopu projekta ***Knjiga svima i svuda***.

Uspješno smo razgovarali i s *Udrugom za zaštitu prava i nakladnika Zana* oko naplate za objavljivanje novih naslova iz 2024. i uspjeli naplatiti oko **392,00 €**.

Budući da je neizostavno da u današnjem trenutku svoju prodaju moramo širiti i promovirati i putem digitalnih kanala i platformi, na Facebooku, Instagramu i webu, informiramo potencijalne, a i stalne kupce o promotivnim aktivnostima, novim naslovima, promocijama i svim važnim informacijama o specifičnostima i prednostima kupnje naših naslova. Trudimo se pratiti suvremene trendove u digitalnim aktivnostima, iako je većina naših kupaca sklonija tradicionalnom načinu kupnje naših izdanja u Matičinoj knjižari ili putem narudžbi, pa čak i telefonskih narudžbi.

Nove aktivnosti usmjerene prema poboljšanju prodaje naših izdanja putem digitalnih medija ostvarujemo u suradnji s Tajništvom za ogranke te s kolegicom Jelenom Gazivodom koja je inicirala i nove medijske digitalne aplikacije.

Važno je napomenuti da su poslove u prodaji obavljala 2 djelatnika/ce.

Poslove skladištara privremeno su obavljali kolega domar i kolega iz knjižare. Tijekom sredine godine zaposlen je skladištar koji nas je na žalost, zbog obiteljskih razloga, napustio netom prije Interlibera. Početkom prosinca kolega iz knjižare je otišao zbog novog posla i knjižara je bila privremeno zatvorena. Unatoč svim ovim uvjetima rezultati koje smo postigli su na razini 2024.

Kako bi uvećali prihod i bolje obradili tržište javlja se potreba za novim djelatnicima: u knjižari i u prodaji te jednim djelatnikom koji bi stalno obilazio tržište i tako povećao virmansku prodaju.

Napomena:

Ovo izvješće nije potpuno, jer još uvijek traje prodaja i obrada podataka, odjava zajedničke prodaje i inventure.

U Zagrebu, 25. siječnja 2026.

Valentina Zelenika

voditeljica prodaje i marketinga

IZVJEŠĆE O RADU NADZORNOGA ODBORA MATICE HRVATSKE ZA 2025.

(priredio Ivica Vuletić)

Na Glavnoj izornoj skupštini Matice hrvatske održanoj 21. lipnja 2025. godine za članove Nadzornoga odbora Matice hrvatske izabrani su sljedeći članovi:

Željko Bartulović, Barbara Bulat, Klementina Škrabe, Ivan Vlahović i Ivica Vuletić (predsjednik).

Nadzorni odbor MH tijekom 2025. godine održao je dvije sjednice.

Nakon održane navedene Glavne izborne skupštine Nadzorni odbor MH održao je 1. konstituirajuću sjednicu 3. srpnja 2025. godine, na kojoj je za predsjednika ovog upravnog tijela jednoglasno izabran gospodin Ivica Vuletić.

Na 2. sjednici održanoj 6. listopada 2025. Nadzorni odbor raspravljao je o polugodišnjem financijskom izvješću MH za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2025. te ga jednoglasno prihvatio.

Nadzorni odbor MH nije uočio nepravilnosti u financijskom poslovanju Matice hrvatske.

IZVJEŠĆE O RADU ČASNOGA SUDA

MATICE HRVATSKE ZA 2025.

(priredio Franjo Husinec)

Na Glavnoj izornoj skupštini Matice hrvatske održanoj 21. lipnja 2025. godine u Čakovcu za članove Časnoga suda Matice hrvatske izabrani su sljedeći članovi:

Franjo Husinec (OMH u Križevcima), Dragutin Stjepan Koštro (OMH u Imotskom), Šimun Marasović (OMH u Visu), Ivan Prce (OMH u Čapljini) i Zrinka Šimunović (OMH u Vinkovcima).

Nakon održane navedene Glavne izborne skupštine Časni sud MH održao je konstituirajuću sjednicu 2. srpnja 2025. godine, na kojoj je za predsjednika ovog upravnog tijela jednoglasno izabran gospodin Franjo Husinec.

U 2025. godini Časni sud MH nije vodio ni jedan stegovni postupak u smislu odredbe iz čl. 79. *Pravila MH*, čime članovi Časnoga suda Matice hrvatske izražavaju zadovoljstvo časnim ponašanjem članstva Matice hrvatske te se nadaju da ni u budućnosti neće biti izricanja stegovnih mjera.